

JAARRAPPORTAGE 2016-2017

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
MT	4
Wijk.....	11
MDO	27
Kentalis.....	35
Tot slot.....	37

Voorwoord

Geacht bestuur,

Hierbij presenteert het MT het jaarverslag over 2016 – 2017.

In het verslag treft u alle relevante informatie aan vanuit het MT, de Wijk, het MDO over thuiszitters, trends en de samenwerking met cluster 2. Het SWV is een netwerkorganisatie, waarin samengewerkt wordt met besturen, scholen, het CJG, de gemeente Apeldoorn, het SWV VO en vele andere organisaties.

Het MT krijgt over het algemeen positieve feedback vanuit het “veld” over de inhoudelijke ontwikkelingen van het SWV. Er wordt intensief samengewerkt met alle betrokkenen. In de schoolgesprekken wordt open gesproken over de meestal positieve ervaringen met het SWV in het schooljaar 2015-2016. Uiteraard zijn er werk- en ontwikkelpunten, die meegenomen worden voor de nieuwe planperiode.

In het afgelopen schooljaar is gewerkt aan het borgen van de gemaakte afspraken, procedures, werken met Kindkans, intensivering van de samenwerking met de AB-ers van cluster 2 Kentalis (de intentieverklaring voor deze samenwerking is in mei ondertekend).

In dit jaarverslag is geen financiële rapportage opgenomen, omdat hier sprake is van een rapportage per kalenderjaar. Deze rapportage, in dit geval over het kalenderjaar 2016, is voor de zomervakantie afgerond en per juli 2017 met een accountantsverklaring ingeleverd bij DUO.

Het MT Passend Onderwijs Apeldoorn PO.

1.1 Bijstelling Ondersteuningsplan

Het Ondersteuningsplan is in principe geschreven voor de periode 2014-2018. Er heeft een tussentijdse bijstelling plaatsgevonden na twee jaar. Het bijgestelde OP is besproken en vastgesteld door het MT groot, het Bestuur, de OPR en in het OOGO met de gemeente Apeldoorn.

1.2 Personeelsinzet SWV

Het SWV werkt met gedetacheerd personeel vanuit de verschillende besturen. Er wordt gewerkt met een Raamovereenkomst voor de periode 1-8-2016 tot 1-8-2020 voor de omvang van de WTF (m.u.v. het MT). Voor het te detacheren personeel wordt jaarlijks een detacheringsovereenkomst opgesteld. Met de IJsselgroep is een contract met een looptijd van 2 jaar voor de afname van de omvang voor de inzet van gedragswetenschappers opgesteld, dat voor de zomervakantie van 2018 afloopt. Door het bestuur is een 1ste aanzet gegeven voor de oriëntatie op de aansturing van het SWV na 1 augustus 2018. Een notitie met daarop volgend een bijeenkomst met de heer mr. drs. H. Nijkamp in juni 2017 geeft de aanzet tot een nadere uitwerking van good governance. De thema's: onafhankelijk toezicht en de aansturing van de organisatie zullen in 2017-2018 worden uitgewerkt.

1.3 Activiteitenplan

Alle activiteiten van het SWV zijn vastgelegd in een activiteitenplan. Dit plan wordt jaarlijks bijgesteld in mei van het betreffende schooljaar. Het MT werkt aan het behalen van de resultaten van de genoemde activiteiten en bekijkt in de eigen vergaderstructuur of alle genoemde activiteiten aan bod komen. Het activiteitenplan is ook als bijlage aan het bijgestelde OP toegevoegd.

1.4 Doelstellingen vanuit het Ondersteuningsplan

In het OP zijn in de hoofdstukken 3.2, 3.3 en 3.4 de kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen van het SWV verwoord. Aan een groot aantal van deze doelstellingen wordt continu gewerkt. Een aantal van de doelstellingen zullen uitgewerkt worden in de periode 2016-2018 van het OP. En een aantal doelstellingen hebben te maken met het SOP en de kwaliteit van de basisondersteuning. Hieraan wordt continu door de scholen en de besturen gewerkt, maar zijn niet direct in opbrengsten of in behaalde doelstellingen te vertalen.

Door het MT is ervoor gekozen om alleen de doelstellingen uit het OP, waaraan in het schooljaar 2016-2017 expliciet gewerkt is, in dit hoofdstuk te verantwoorden.

1.4.1 Kwalitatieve resultaten volgens de nummering van het OP

- **2: Arrangeren en interventies vinden plaats met zo min mogelijk bureaucratie**

Er is gewerkt aan de verdere implementatie van Kindkans. Via dit administratieve pakket worden leerlingen op een digitaal veilig manier aangemeld bij het SWV. Het is de bedoeling, dat de aanmelding via een korte en bondige aanmeldnotitie met eventuele bijlagen uit ParnasSys plaats vindt. Men lijkt wel steeds vaardiger te worden in het gebruik van het systeem, ook al zijn de verschillen per school (ib-er) nog erg groot. Ook blijkt de "oude werkwijze", waarbij handelingsverlegenheid uitgangspunt is, moeilijk om

te buigen in denken in onderwijsbehoeften van de leerling en ondersteuningsbehoeften van de leerkracht. Medewerkers uit de scholen ervaren nog geen verlaging van de administratieve werkdruk. Veel medewerkers uit de scholen denken nog steeds dat zoveel mogelijk meesturen van de aanwezige informatie over de leerlingen nodig is. Het juist beperken en bedenken wat nodig is om te kunnen arrangeren is een groot aandachtspunt. Hier valt nog een kwaliteitsslag te maken als het gaat om doelgericht- en planmatig werken.

Interne begeleiders ervaren het aanmelden van leerlingen via Kindkans nog veel als een administratieve last. Dit wordt o.a. veroorzaakt door het feit, dat vanuit ParnasSys iedere notitie of bijlage moet worden upgeload. Dit is een technisch probleem, dat niet door het SWV kan worden opgelost, maar door de leverancier Topicus. We hebben dit afgelopen jaar veelvuldig als kritiekpunt naar ParnasSys aangegeven. Tot op heden is het echter nog niet opgelost.

De wijkcoördinatoren zijn zich wel steeds bewuster van de noodzaak van het goed aanvragen van de ondersteuning van de leerling, de groep en/of de leerkracht. Vooral wanneer dit het niet nakomen van de gemaakte afspraken betreft.

Er is dit jaar tevens een afstemmingsoverleg met de betrokkenen van de besturen, die de lichte zorgmiddelen toekennen. In voorkomende gevallen stemt men met elkaar af als het om casuïstiek gaat. Men weet elkaar te vinden. Hier voorkomen SWV en schoolbesturen, dat scholen het idee hebben van het kastje naar de muur gestuurd te worden.

De samenwerking met Kentalis cluster 2 AB vindt meer en meer plaats volgens de werkwijze van het SWV. Dit heeft vooral betrekking op de korte interventies. De route van de cluster 2 arrangementen vallen hier buiten, omdat deze volgens de daarvoor geldende, landelijke, criteria plaatsvinden.

Conclusie: er is sprake van een continu proces van verbetering door alle betrokkenen op het gebied van het verminderen van de bureaucratie. Daarnaast komt de kwaliteit van de aanvragen voor ondersteuning steeds meer aan de orde.

- **4 Er is een sprake van een goed samenspel met het SWV VO, de gemeente en de jeugdhulp**

Er wordt stevig gewerkt aan een inhoudelijk doorgaande lijn tussen het SWV PO en het SWV VO. Zo lag er een geïntegreerd document "thuiszittende leerlingen" geschreven door het MT SWV PO en VO. Dit document is aangescherpt en de werkroute is toegevoegd.

Er is verder in stuurgroep de Klik gewerkt aan het verbeteren van het onderwijskundig rapport door het toevoegen van een éénduidige tabel met didactische gegevens ter onderbouwing van het leidend schooladvies. Er is een voorlichtingsmiddag voor de leerkrachten van de groepen 8 in oktober 2016 georganiseerd en voor de leerkrachten van groep 7 in februari 2017. De leerkrachten van de groepen 7 geven met het onderwijskundig rapport een voorlopig schooladvies. Voor leerlingen en hun ouders betekent dit, dat zij eerder over een voorlopig uitstroomperspectief met de school praten dan in groep 8. Daarnaast is de procedure en de werkwijze van de verwijzing via een nieuwsbrief met bijlagen onder alle scholen van PO en VO verspreid.

Het MT van het SWV overlegt regelmatig met beleidsmakers van de gemeente Apeldoorn over beleidsonderwerpen. De items van het activiteitenplan, die betrekking hebben op de samenwerking c.q. de regievoering van de gemeente worden geagendeerd en afgestemd. Het activiteitenplan wordt jaarlijks bijgesteld, geactualiseerd en in april/mei vastgesteld.

Conclusie: Er is een goed samenspel en er wordt voortdurend inhoudelijk aan verbetering gewerkt.

- **7 Crisissituaties worden snel en slagvaardig opgepakt:**

Deze doelstelling is behaald. Wanneer er sprake is van een crisissituatie of een leerling, die geschorst of verwijderd wordt, is of wordt het SWV betrokken. Er wordt ten allen tijde oplossingsgericht gewerkt. Interventies worden z.s.m. uitgezet. Het is echter zeer gewenst, dat er meer preventief dan curatief wordt gewerkt. Het MT vindt het dan ook zeer gewenst crisissituaties tot een minimum te beperken. Uiteraard geldt dit alleen voor de crisissituaties, die bij de medewerkers van het SWV bekend zijn.

Conclusie: Het SWV werkt laagdrempelig om in crisissituaties in het MDO naar een maatwerkgerichte oplossing te zoeken.

1.4.2. Kwantitatieve resultaten volgens de nummering van het OP

- **1. Alle leerlingen hebben een passende onderwijsplek**

Deze doelstelling is gedeeltelijk behaald. Gelukkig hebben de leerlingen vrijwel altijd een onderwijsplek al dan niet met extra ondersteuning en al dan niet in regulier of speciaal onderwijs. Het MT merkt, dat er door scholen en de ouders heel verschillende signalen worden afgegeven. Van heel tevreden over de school, de expertise van het SWV en de middelen, tot het gevoel dat het te weinig is of dat er te lang geprobeerd wordt te ondersteunen op de basisschool.

In het voorjaar is er een oudertevredenheidsonderzoek inzake Passend Onderwijs geweest. De vragenlijst hiervoor was, als onderdeel van het cliënt tevredenheidsonderzoek van de gemeente m.b.t de jeugdhulp en het CJG, bijgevoegd. Hoewel men overwegend positief was, laat het onderzoek een wisselend beeld zien. Het lijkt ons wenselijk in de komende planperiode een dergelijk onderzoek, met meer concretere vragen, te herhalen.

Conclusie: Bij een zeer beperkt aantal leerlingen lukt het niet om binnen 8 weken een leerling te plaatsen. Het gaat hier meestal om ouders, die het onderwijsaanbod niet passend vinden. Hierbij is een aandachtspunt/knelpunt de handhavingsrol van leerplicht.

- **2. Er zijn geen thuiszittende leerlingen**

Deze doelstelling is niet behaald. In het hoofdstuk over de inzet van de extra ondersteuning wordt een deel besteed aan de verantwoording over de thuiszittende leerlingen. Wij verwijzen hierbij voor de verdere uitwerking naar hoofdstuk 2.7. In vergelijking met deze doelstelling is de analyse in het afgelopen jaar uitgebreid door verschillende doelgroepen binnen de thuiszittende leerlingen te noemen. Dit op grond van de gehanteerde categorieën door de inspectievragenlijsten over dit onderwerp.

Conclusie: Wij zien wel dat er thuiszittende leerlingen zijn op grond van psychische problematiek, waaronder angsten, overspannen lichamelijke uitingsvormen als gevolg van werkdruk en van de keuze van ouders, die de aangeboden onderwijsplek, niet of onvoldoende passend voor hun kind vinden. Voor de laatste categorie betreft het slechts enkele leerlingen, maar zijn wel bezorgd over een mogelijk trend, die kan ontstaan. De Onderwijsraad waarschuwt eveneens voor deze trend.

- **5. Streefcijfers SBO en SO cluster 3 en 4 worden gerealiseerd: deelnamepercentage op of onder het landelijk gemiddelde.**

Op grond van de telgegevens, die opgevraagd zijn bij de SBO en SO scholen, zijn dit onder voorbehoud de gegevens voor alleen de leerlingen afkomstig uit het SWV Apeldoorn PO:

SBO				
School	Aantal leerlingen per 1-10-2014	Aantal leerlingen per 1-10-2015	Aantal leerlingen per 1-10-2016	Aantal leerlingen per 1-10-2017
SBO de Boemerang	165	127	125	126
SBO de Prinsenhof	204	194	147	137
SBO de Vorm	86	74	87	110
	455	395	359	373

SO				
School	Aantal leerlingen per 1-10-2014	Aantal leerlingen per 1-10-2015	Aantal leerlingen per 1-10-2016	Aantal leerlingen per 1-10-2017
SO Daniel de Brouwer	10	18	19	18
SO het Kroonpad	35	35	41	50
SO van Voorthuysenschool	10	9	0	0
SO de Zonnehoek	46	54	58	58
SO Markerichtersveld	53	53	44	53
	154	169	162	179

Grensverkeer SBO voor 2016-2017

Inkomend 13 leerlingen

Uitgaand 2

Grensverkeer SBO 1-10-2017

Inkomend 28 leerlingen

- Boemerang 9 II
- Prinsenhof 6 II
- Vorm 13 II

Uitgaand nog niet bekend

Opmerking: * Voor het eerst geven wij hier het grensverkeer weer.

Ieder SWV heeft via Entree Kennisnet toegang tot de Kijkglazen van DUO. De leerlingenaantallen en percentages die daar worden genoemd, zijn leidend voor de bekostiging. De leerlingenaantallen, die hierboven worden genoemd zijn zelf doorgegeven door de betreffende SBO en SO scholen.

Het deelnamepercentage op **1 oktober 2016** is voor SBO 2,81% ten opzicht van 2,31% landelijk. Voor SBO is de doelstelling niet gehaald. Voor SO is het 1,29% ten opzicht van 1,58% landelijk en hier is de doelstelling wel gehaald. Dit zijn de cijfers van Kennisnet.

Er is op de teldatum **1 oktober 2017** sprake van een stijging van 14 leerlingen in het totaal op het SBO. Er is een verdubbeling van het aantal leerlingen uit andere SWV op de SBO ten opzichte van vorig schooljaar. Teven zien wij een verandering in leerling stromen betreffende deze doelgroep. Steeds minder leerlingen worden van de ene naar de andere kant van de stad vervoerd.

Er is tevens sprake van een stijging van 17 leerlingen in het SO totaal. Verdeeld naar cluster 3: 8 leerlingen en cluster 4: 9 leerlingen.

De stijging van het aantal leerlingen in het SBO en SO is een trendbreuk t.o.v. de start van Passend Onderwijs in 2014. Er is sprake van daling van het aantal basisschoolleerlingen in Apeldoorn. Dat betekent dat het deelnamepercentage van het SBO en SO stijgt op 1 oktober 2017. Het aantal leerlingen op het SO Markerichtersveld is op hetzelfde niveau als in 2014 en 2015.

Conclusie: Op de teldatum 1 oktober 2016 is het deelnamepercentage voor het SBO boven het landelijk gemiddelde en het deelnamepercentage voor het SO beneden het landelijk gemiddelde. De landelijke cijfers voor de teldatum 1 oktober 2017 zijn in maart 2018 beschikbaar. Hierdoor kunnen we op dit moment niet aangeven, hoe het deelnamepercentage is ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De geluiden echter van de SWV in den lande geven een zelfde beeld van stijging aan. Hiervoor heeft het MT nog geen verklaring (gehoord).

- **6. Doorlooptijden van processen worden niet overschreden**

Alle aanvragen KI, EO, EO+ en TLV's worden binnen de wettelijke termijnen in behandeling genomen.

Conclusie: Deze doelstelling is behaald.

- **7. Kwantitatieve informatie omtrent klachten en bezwaar zijn beschikbaar**

Deze gegevens zijn beschikbaar en worden in de kwartaalrapportage vermeld. Er zijn geen officiële klachten bij het SWV of de landelijke klachtencommissie ingediend. Wel zijn er een aantal "informele" klachten bekend en besproken op scholen.

Conclusie: Deze doelstelling is behaald.

1.5 Samenwerking met cluster 2 Kentalis

In mei 2017 heeft de ondertekening van het samenwerkingsconvenant SWV Passend Onderwijs Apeldoorn PO - Kentalis plaatsgevonden.

In het MT groot neemt een leidinggevende van Kentalis deel. Verdere informatie over de samenwerking met Kentalis en het aantal arrangementen is te lezen op bladzijde 34 van dit jaarverslag.

Conclusie: Deze doelstelling is behaald en aan de inhoudelijke samenwerking en afstemming wordt voortdurend gewerkt.

- **8. Tenminste 80% van de leerlingen, ouders, medewerkers, ketenpartners zijn tevreden, die een traject binnen Passend Onderwijs hebben doorlopen.**

Onder de ouders is er een cliënttevredenheidsonderzoek geweest in april 2017. Het onderzoek is opgezet samen met de Gemeente Apeldoorn en uitgevoerd door BMC. Het merendeel van de ouders is positief over de geboden ondersteuning.

Conclusie: Op deelgebieden is nader onderzoek gewenst om een diepgaander beeld van de geboden ondersteuning te krijgen.

2.7 Thuiszittende leerlingen:

In de doelstellingen van het OP staat: "er zijn geen thuiszittende leerlingen". Echter bij de start van Passend Onderwijs was er nog geen officieel door het ministerie en inspectie vastgestelde definitie. Al werkende heeft het MT de afgelopen 3 schooljaren ervaringen opgedaan met dit onderwerp.

In de kwartaalrapportage geeft het SWV inzicht in het aantal thuiszittende leerlingen. De inspectie heeft in het schooljaren 2015-2016, 2016-2017 in totaal acht keer de thuiszittersregistratie van het SWV opgevraagd n.l. op 15 september, 15 december, 15 maart en 15 juni.

In navolging van de staatssecretaris in zijn brief "Cijfers leerplicht en aanpak thuiszitters van 3 februari 2016 onderscheidt de inspectie vier groepen verzuimers:

1 Relatief verzuimer: Er is sprake van relatief verzuim als een leer- of kwalificatieplichtige leerling, die op een school is ingeschreven, ongeoorloofd afwezig is. Scholen moeten dit verzuim aan DUO melden als leerlingen meer dan 16 uur in 4 weken ongeoorloofd hebben verzuimd.

2 Langdurig relatief verzuimer: een relatief verzuimer is een ingeschreven leerling die langer dan vier weken ongeoorloofd verzuimt. Deze kinderen volgen langdurig geen of weinig onderwijs. Er zijn twee subgroepen:

2a Langdurig relatief verzuim van vier weken tot 3 maanden

2b Langdurig relatief verzuim langer dan 3 maanden

3 Absoluut verzuimer: van absoluut verzuim is sprake als een leer- of kwalificatieplichtige jongere niet op een school staat ingeschreven. Al vanaf de eerste dag dat een leerplichtige jongere niet op een school is ingeschreven, is er sprake van absoluut verzuim, ongeacht de duur van het absoluut verzuim.

De term "thuiszitter" wordt in de praktijk als verzamelnaam gebruikt voor langdurig relatief verzuim langer dan vier weken en voor absoluut verzuimers, de groepen 2a, 2b en 3.

Kinderen die over een vrijstelling beschikking zijn geoorloofd afwezig. De belangrijkste vrijstellingsgronden in de Leerplichtwet zijn:

Artikel 5 onder a: het kind is om psychische of lichamelijke redenen niet in staat naar school te gaan.

Artikel 5 onder b: de ouders van de jongere hebben bezwaren tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen.

Artikel 5 onder c: het kind is in het buitenland op een school ingeschreven en bezoekt die geregeld.

Het SWV gebruikt nog een eigen definitie: een thuiszitter is een leerling, die langere tijd geen of deeltijdonderwijs volgt en veelal in een (hulpverlenings-)traject zit of op een wachtlijst staat om hiervoor in aanmerking te komen. Het SWV is vooral verantwoordelijk voor de categorie ingeschreven thuiszitter.

	3 ^e kw.'16	4 ^e kw.'16	1 ^e kw.'17	2 ^e kw.'17
2a	1	0	0	0
2b	1	1	4	3
3	0	21	0	3
5a	2	8	8	8
5b	1	2	2	3
5c	5	6	7	7
Eigen definitie	7	7	7	3

De registratie van thuiszitters en leerlingen met vrijstelling van onderwijs is een samenspel tussen besturen, het SWV en de gemeente. Het blijkt, dat het registreren van de juiste aantallen niet alleen een kwestie is van dit samenspel, maar ook van landelijke ontwikkelingen zoals naar boven komen door de registratie die bekend is bij de inspectie door de vragenlijsten en de registratie die wordt gehanteerd door Marc Dullaert die het thuiszitterspact aanstuurt.

2.8 Conclusie

Inhoudelijk kan het MT vaststellen, dat er geen toename is van het aantal vrijstellingen dat in Apeldoorn voor het PO is afgegeven, in tegenstelling tot de landelijke trend. Daarnaast ziet het MT, dat er sprake is van een stabiliteit inzake de leerplichtontheffingen. Het SWV is meestal (intensief) betrokken bij leerlingen, die vanwege hun zeer speciale onderwijsbehoeften aanpassingen in het onderwijsprogramma nodig hebben of waar naar een onderwijsplek wordt gezocht. Leerplicht en de hulpverlening zijn verantwoordelijk voor de inzet van de jeugdhulp al dan niet in combinatie met (deeltijd)onderwijs. In groot overleggen vindt binnen het MDO, wanneer nodig, afstemming plaats. Wel zal het MT, in overleg met de gemeente, in gesprek moeten gaan over het handhaven van de leerplichtwet, in voorkomende gevallen.

Wijk

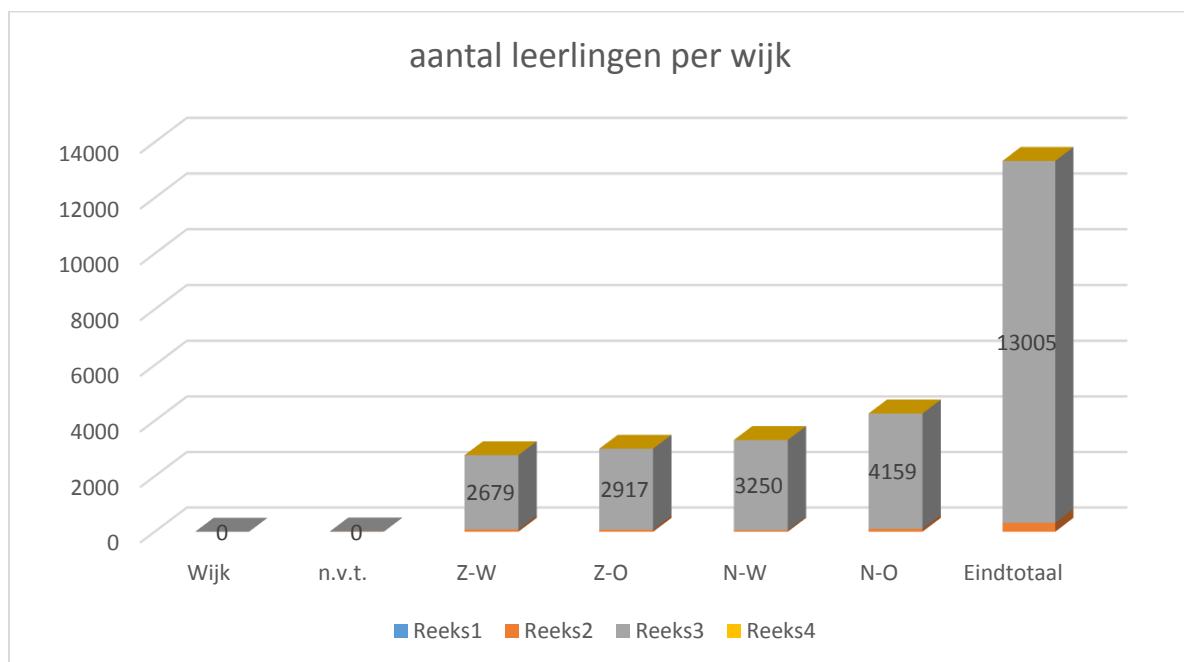
Onderstaand treft u de gegevens aan van het jaarverslag 2016-2017. De "wijk" bestaat uit 2 wijkcoördinatoren die zich, naast het coördineren van trajecten, voornamelijk bezighouden met het uitzetten van trajecten en monitoring van gegevens.

De opbouw van de rapportages is als volgt:

- Aantal leerlingen per wijk
- Aantal trajecten totaal en per bestuur + percentage
- Categorieën in de aanvragen
- Vergelijkende gegevens met voorgaand schooljaar
- Onderverdeling van de trajecten
- Overgang van de trajecten
- Overzicht uitgegeven middelen
- Overzicht urenverdeling

Bij het SWV waren in 2016-2017 68 scholen voor regulier onderwijs, 3 scholen voor speciaal basisonderwijs en 3 scholen voor speciaal onderwijs aangesloten. We telden 13.005 leerlingen op 1 oktober 2016; 2,38% hiervan maakte gebruik van onze ondersteuning.

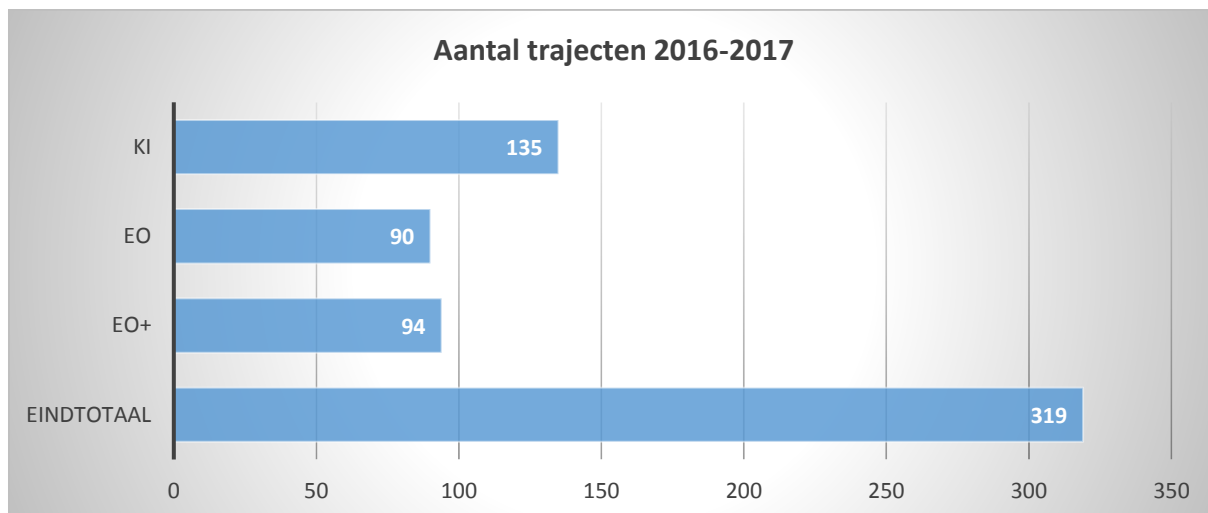
2.1 Aantal leerlingen

De meeste leerlingen bevinden zich in de wijken NW en NO. (NW 3250 en NO 4159 leerlingen) Samen is dit 57% van het totale leerlingaantal.

Een verklaring hiervoor is dat de wijken in NW en NO de meeste scholen in de wijk hebben en wellicht speelt de nieuwbouw in NO een rol hierin.

2.2 Aantal trajecten

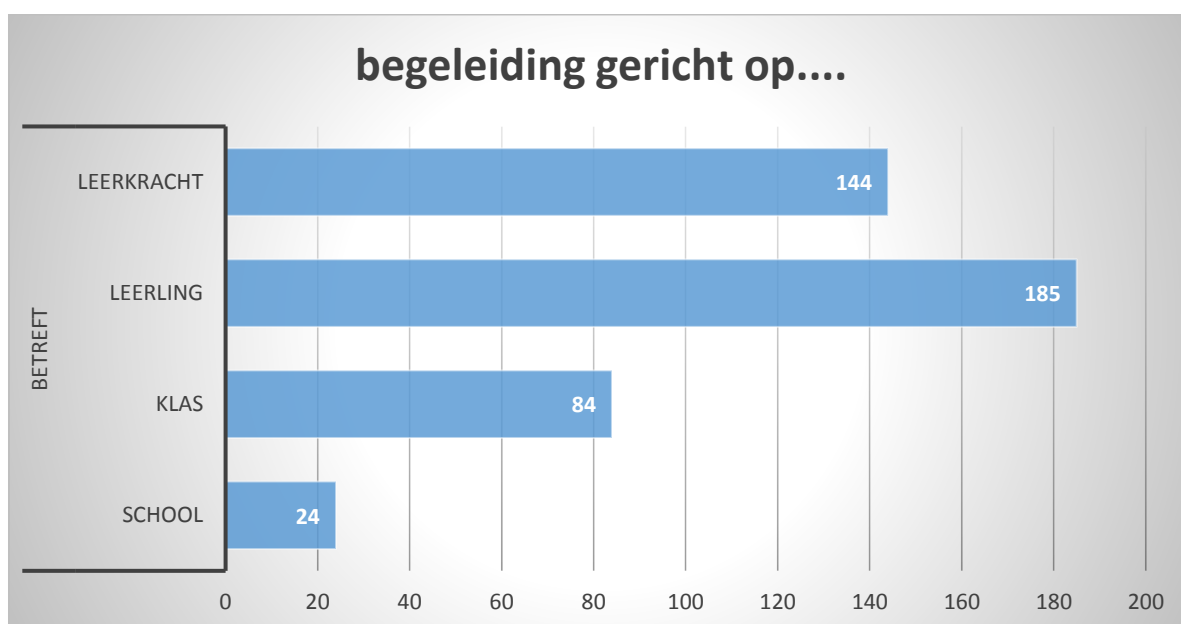

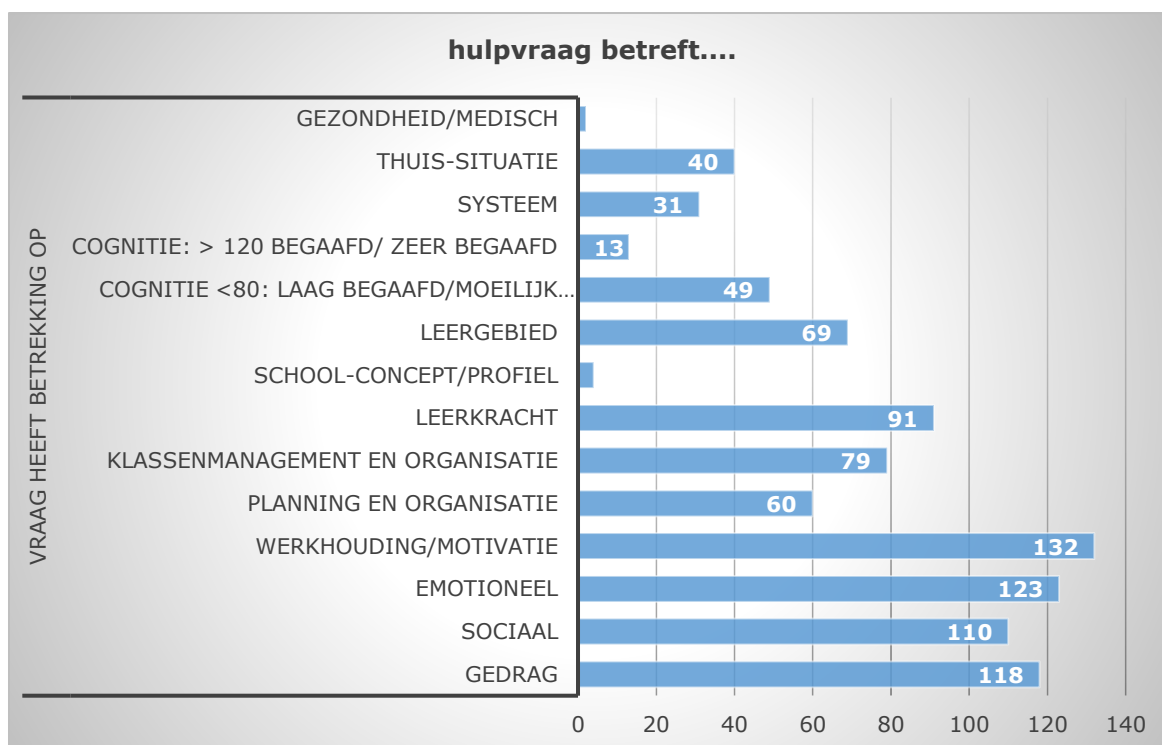
In totaal liepen er dit schooljaar 319 trajecten. Dit is inclusief 9 cluster 2 trajecten. In de volgende grafieken zien we deze trajecten niet meer terug.

Conclusie:

De korte interventies zijn de meest gevraagde trajecten. Deze zijn kortdurend, waarbij een school met een hulpvraag in korte tijd weer op weg geholpen wordt. Dit traject kan betrekking hebben op bijvoorbeeld het in kaart brengen van onderwijsbehoeften, een korte gedragsvraag, leerlijnen. Voor een KI traject hoeft geen OPP geschreven te worden en de aanvraag kan kort en bondig. Voor een school dus een makkelijke manier voor een snelle interventie. De tijdsinvestering per traject is ongeveer 10 tot 12 uur. Een KI traject kan verlengd worden.

2.2.1 categorieën

- Dit zijn scores van alle nieuwe aanvragen in het schooljaar 2016-2017. De trajecten die doorlopen vanuit vorig schooljaar, of al voor augustus waren toegekend zijn niet in deze telling meegenomen.

Conclusie:

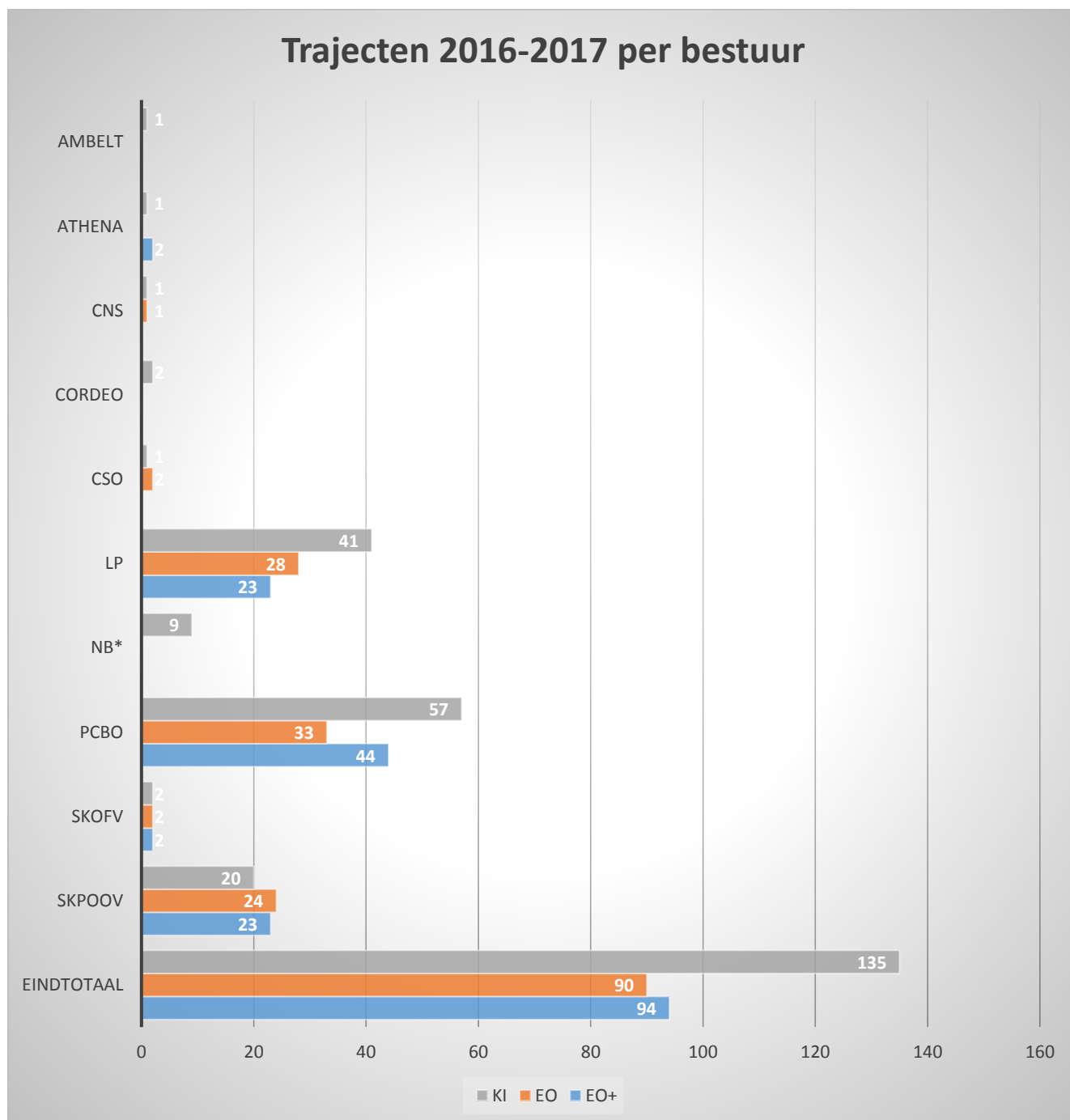
Bij de begeleidingstrajecten konden de medewerkers meerdere vakjes aanvinken. Van het totaal aantal trajecten hebben de meeste betrekking op leerling niveau, met vaak daarnaast nog leerkracht, klas of school. Er wordt wel steeds breder gekeken naar het systeem waarbinnen de leerling functioneert, maar bijna altijd gekoppeld aan de leerling. Voor een klas/groep zijn minder aanvragen gedaan maar dit aantal stijgt.

De hulpvragen betreffen het meeste de werkhoudings- en motivatieproblematiek. Het lijkt of de uiting van de problematiek van een individuele leerling een reden is voor een aanvraag voor ondersteuning terwijl het altijd een interactie is tussen leerkracht, groep en leerling. De afstemming op individuele onderwijsbehoeften van leerlingen lijkt lastig.

De leerlingen met een ondersteuningsvraag op begaafd en zeer begaafdheid zijn meestal complexe vragen met een combinatievraag op andere gebieden zoals gedrag, systeemgerichte vragen, werkhouding en informatieverwerkingsproblemen.

Ook blijkt vanuit de ondersteuningsvragen dat differentiatie in onderwijsaanbod een grote opgave/uitdaging is voor het basisonderwijs.

2.2.2. Trajecten 2016-2017 per bestuur

De conclusies hebben enkel betrekking op de drie grote besturen SKPOOV, PCBO en Leerplein omdat er geen opvallend heden zijn te benoemen bij de besturen met 1 school in het SWV.

Conclusies:

a. KI trajecten:

De SKPOOV maakt verhoudingsgewijs minder gebruik van de korte interventies in vergelijking met het totaal en de andere grote besturen (aandeel SKPOOV 15%, aandeel PCBO 42%, aandeel Leerplein 30%). Het lijkt erop dat bij de SKPOOV de basisondersteuning goed op orde is waardoor ze de eerste vragen zelf kunnen beantwoorden. Er zijn netwerken van specialisten binnen hun bestuur op verschillende gebieden (talent, rekenen, lezen, gedrag). Bovendien is er geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering voor IB-ers. Bij de andere 2 grote besturen lijkt dit minder het geval te zijn.

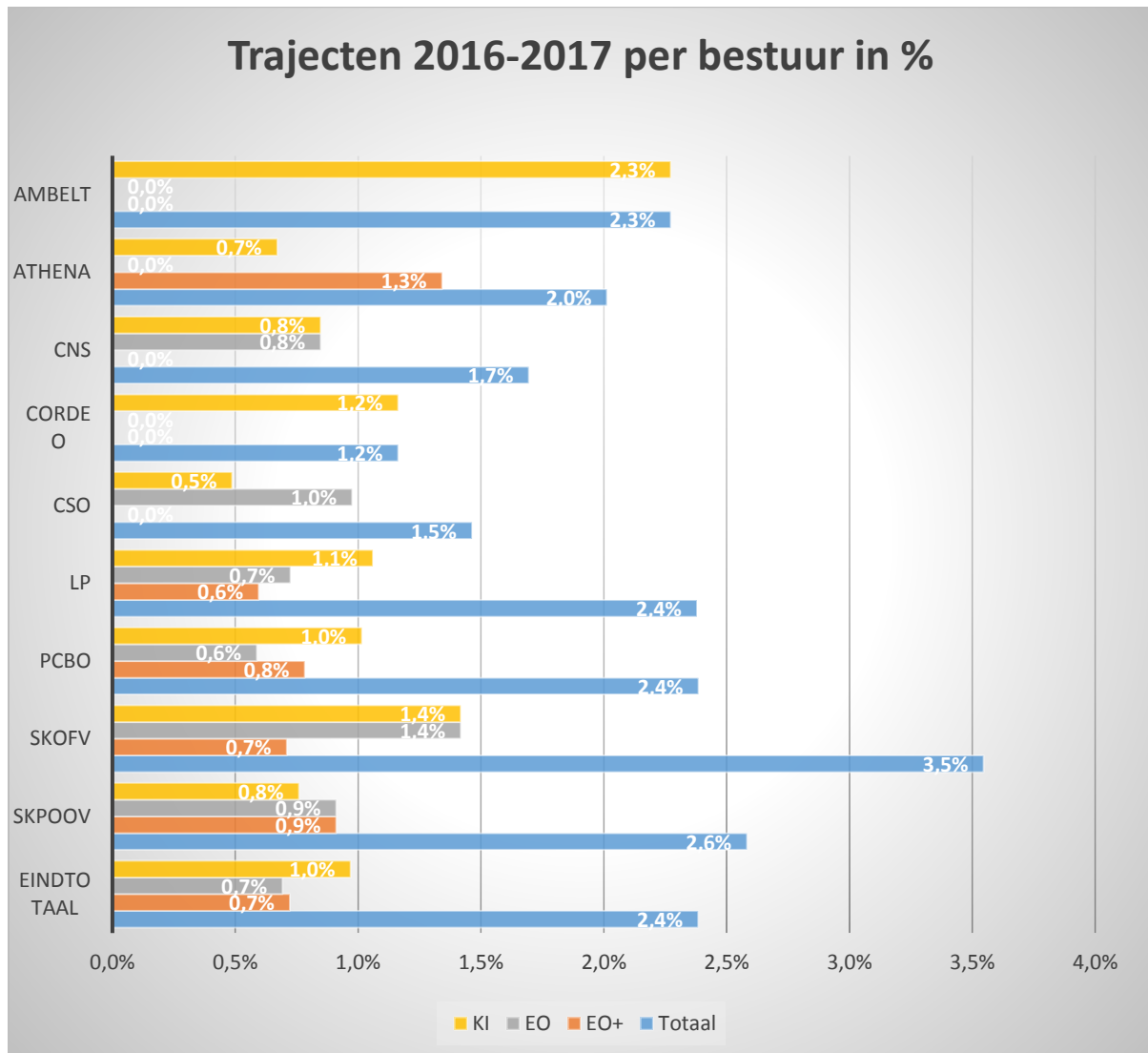
b. EO trajecten:

Het aantal EO trajecten ligt verhoudingsgewijs veel dichterbij elkaar. (aandeel SKPOOV 27%, aandeel PCBO 37%, aandeel Leerplein 31%).

c. EO+ trajecten:

SKPOOV en Leerplein hebben verhoudingsgewijs hetzelfde aantal trajecten. Voor PCBO is dit bijna het dubbele (aandeel SKPOOV en Leerplein 24%, aandeel PCBO 47%). Bij de onderwijsspecialisten en de Daniel de Brouwerschool hebben dit jaar geen trajecten plaatsgevonden. Beiden zijn SO scholen.

2.2.3. Trajecten 2016-2017 per bestuur in percentage van het totaal aantal leerlingen

Conclusie:

2 besturen zitten procentueel boven het gemiddelde (2,38%). Dit gemiddelde komt exact overeen met vorig schooljaar. De SKOFV zit hier, net als vorig schooljaar, boven. Omdat het hier mogelijk om kleine aantallen gaat zijn hier geen conclusies aan te verbinden. Mogelijke verklaringen kunnen gezocht worden in het onderwijsconcept en aannamebeleid. Het onderwijsconcept trekt mogelijk een doelgroep aan waarvan ouders vermoeden dat hun kind niet past binnen een school met een traditioneel concept. De vraag is of er bij aanname voldoende zicht is op de onderwijsbehoefte van de leerling in relatie tot het onderwijsconcept.

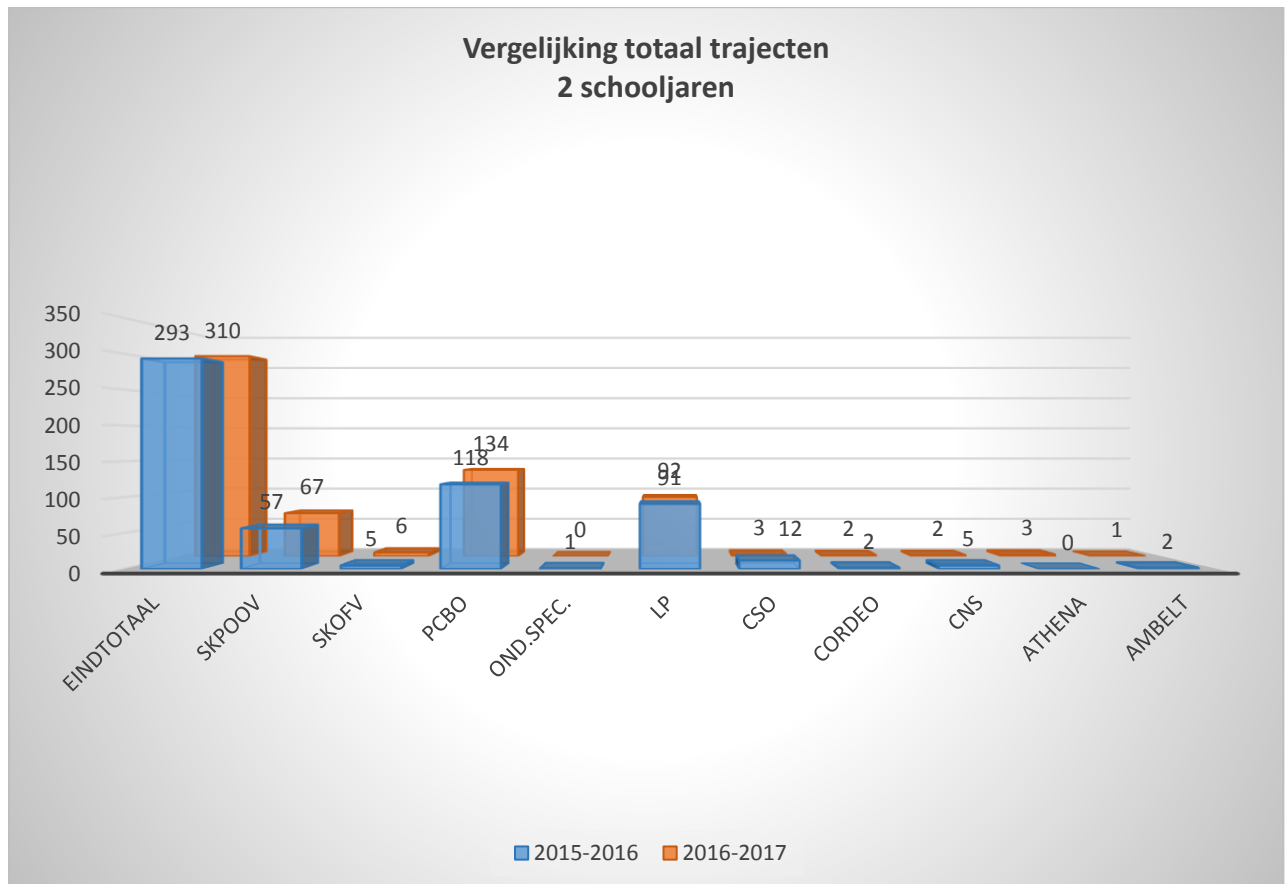
Cordeo, CNS en CSO zitten ruim onder het gemiddelde. CNS en CSO zaten er vorig jaar ruim boven. Dit heeft te maken met het effect van 1 begeleiding meer/minder op een klein aantal leerlingen.

2.2.4. Trajecten 2016-2017 per bestuur: verschil met vorig jaar

De vergelijkende cijfers over vorig schooljaar zijn niet voor alle trajecten aanwezig doordat er vorig jaar met andere trajecten werd gewerkt. De vergelijkende cijfers zijn opgenomen voor de KI en EO trajecten. Voor de EO+ trajecten is dit wat lastiger. Deze trajecten startten pas in januari 2016. De overige trajecten (cluster 2,3,4) zijn volledig meegeteld bij de EO trajecten zodat de verdeling als volgt is:

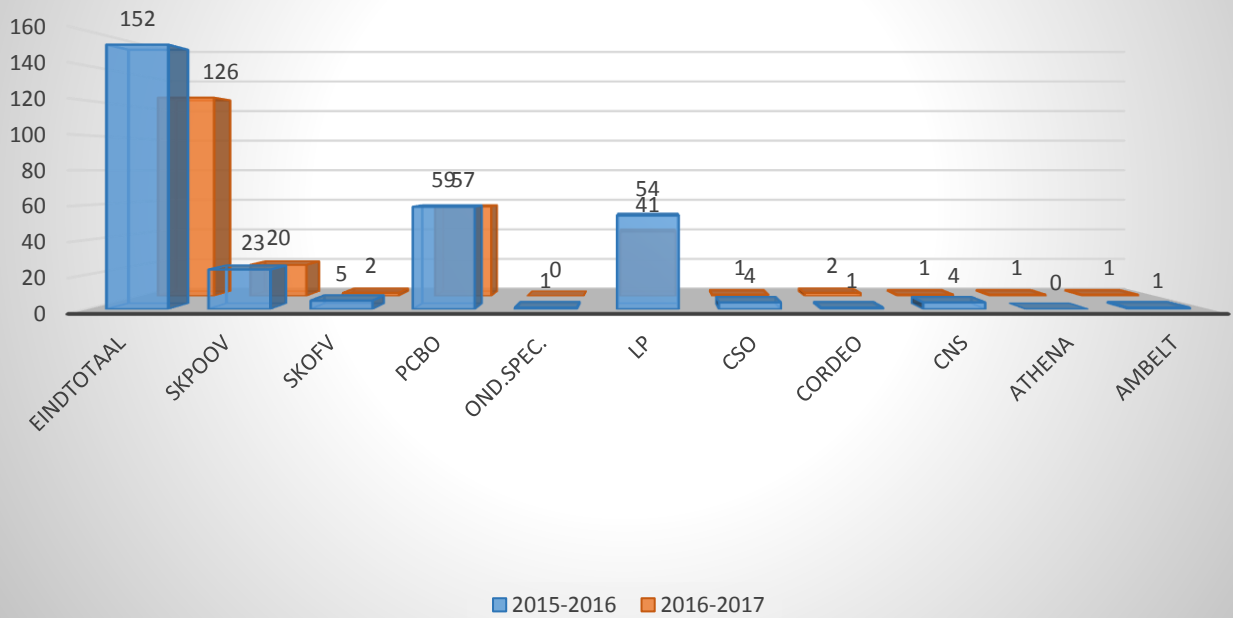
- EO: 115
- EO+: 26
- KI: 152

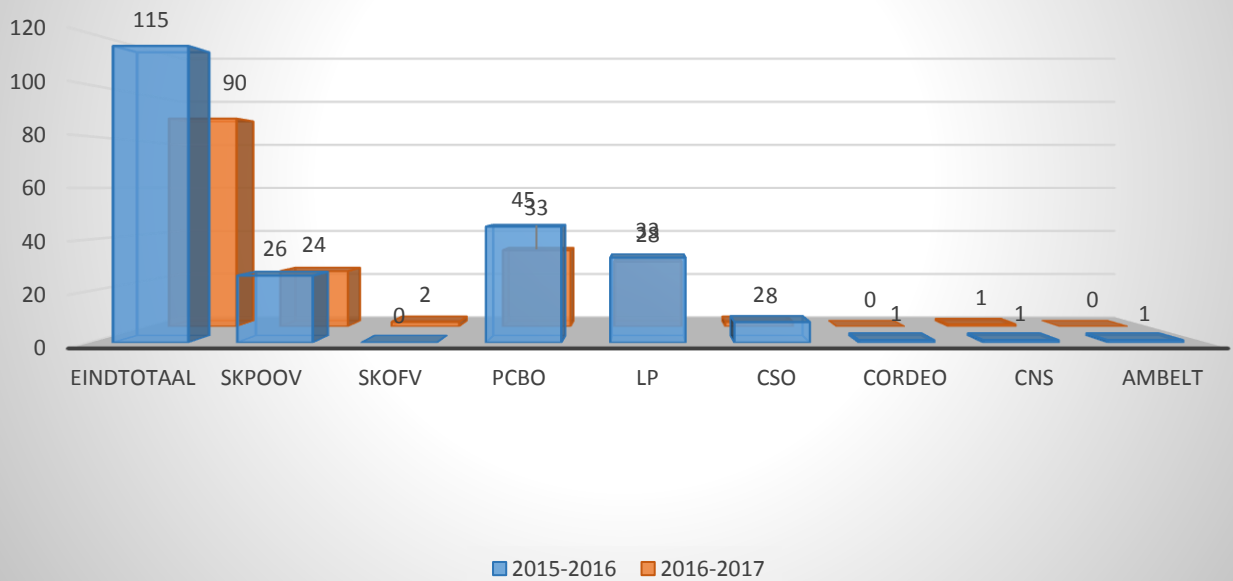
Het aantal trajecten is met 5,8 % gestegen terwijl het leerlingaantal met 2,1% is gedaald. (van 13276 naar 13005). Waar je minder trajecten zou verwachten zie je juist een stijging. Er zijn meer kinderen die ondersteuning krijgen.

Dit kan betekenen dat scholen meer afhankelijk worden van ondersteuning. De werkdruk in het onderwijs lijkt te stijgen en alle mogelijke hulp is daarom welkom.

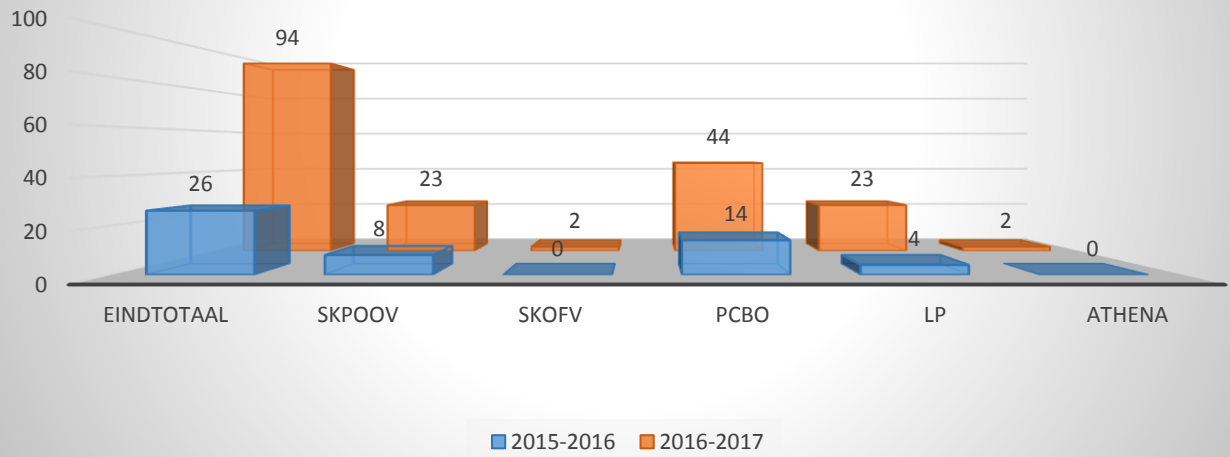
Vergelijking KI trajecten 2 schooljaren

Vergelijking EO trajecten 2 schooljaren

Vergelijking EO+-trajecten 2 schooljaren

Algemeen beeld van de vergelijking met vorig schooljaar.

Het aantal KI trajecten en EO trajecten zijn beiden gedaald.

Mogelijke oorzaken hiervan zijn:

- Duidelijke rolverdeling bestuur-SWV.
- De steeds meer sturende rol van de GWS-er
- Kindkans
- Betere scholing op basisondersteuning
- Er wordt meer aandacht besteed aan planmatig werken.
- Er is een EO+ als mogelijkheid toegevoegd.

Bij de EO+ trajecten is een grote toename te zien.

Dit is een logisch gevolg van de daling van de KI en EO die veelal overgegaan zijn in EO+.

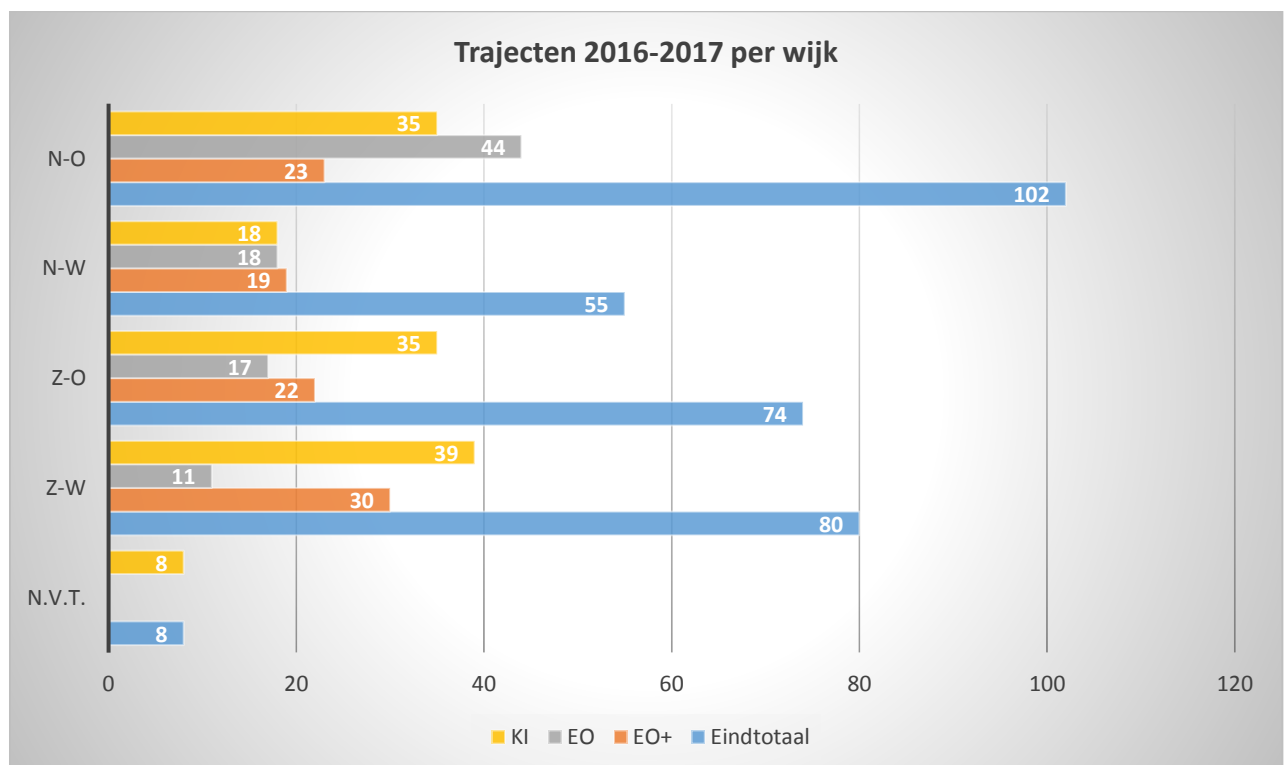
De EO+ kennen we toe vanaf januari 2016 en is dit schooljaar een aanvullend aanbod op de aanvraag trajecten. Scholen weten de weg te vinden en dit lijkt een antwoord op de vraag naar meer menskracht in de klas.

De besturen hebben ook middelen die ze hiervoor kunnen inzetten ter versterking van de basisondersteuning.

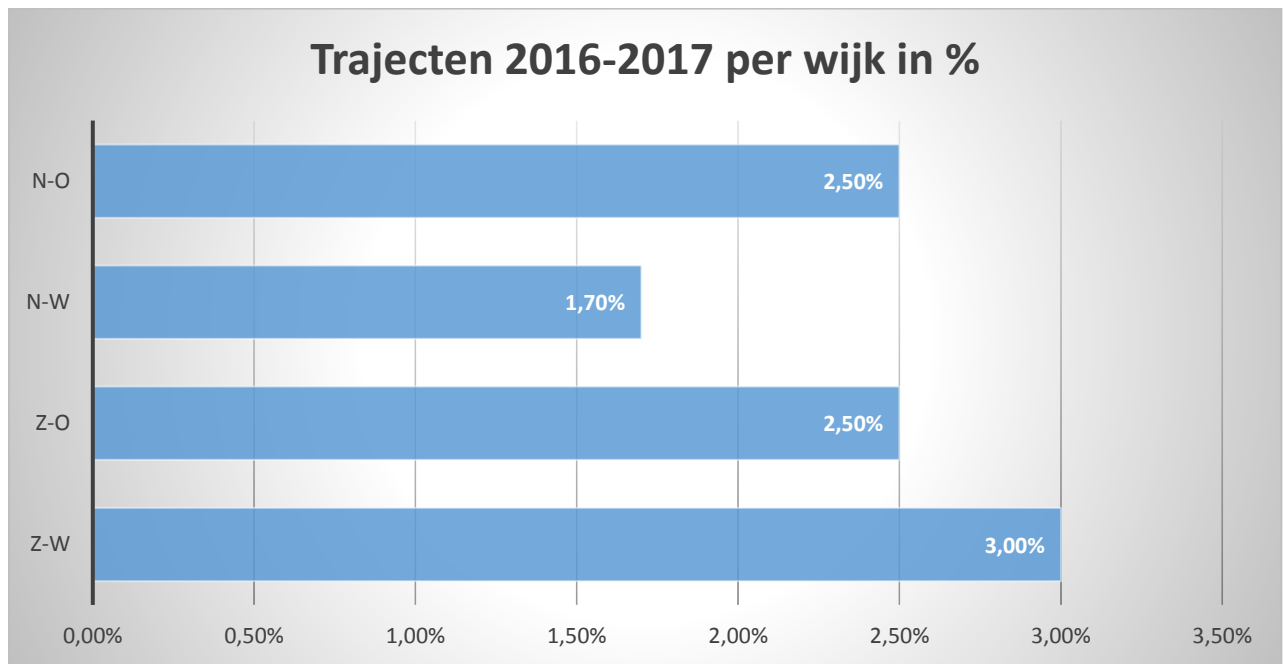
We signaleren dat het voor de scholen niet altijd duidelijk is welke vraag op welke plek gesteld moet worden en we bemerken tevens ook wel calculerend gedrag. (we vragen zoveel mogelijk aan op diverse plekken en hopen dat we veel ondersteuning krijgen). De vraag van scholen zou moeten zijn: Wat is er echt nodig, zonder te problematiseren.

Van onderwijsbegeleiders horen we regelmatig terug dat de inzet van de onderwijsassistent RT werk omvat. Dit geeft een ongewenst effect van de ondersteuning. Deze ene leerling wordt geholpen maar deze werkwijze draagt niet bij aan het doel van de ondersteuning. Deze is altijd breder.

2.2.5. Trajecten 2016-2017 per wijk

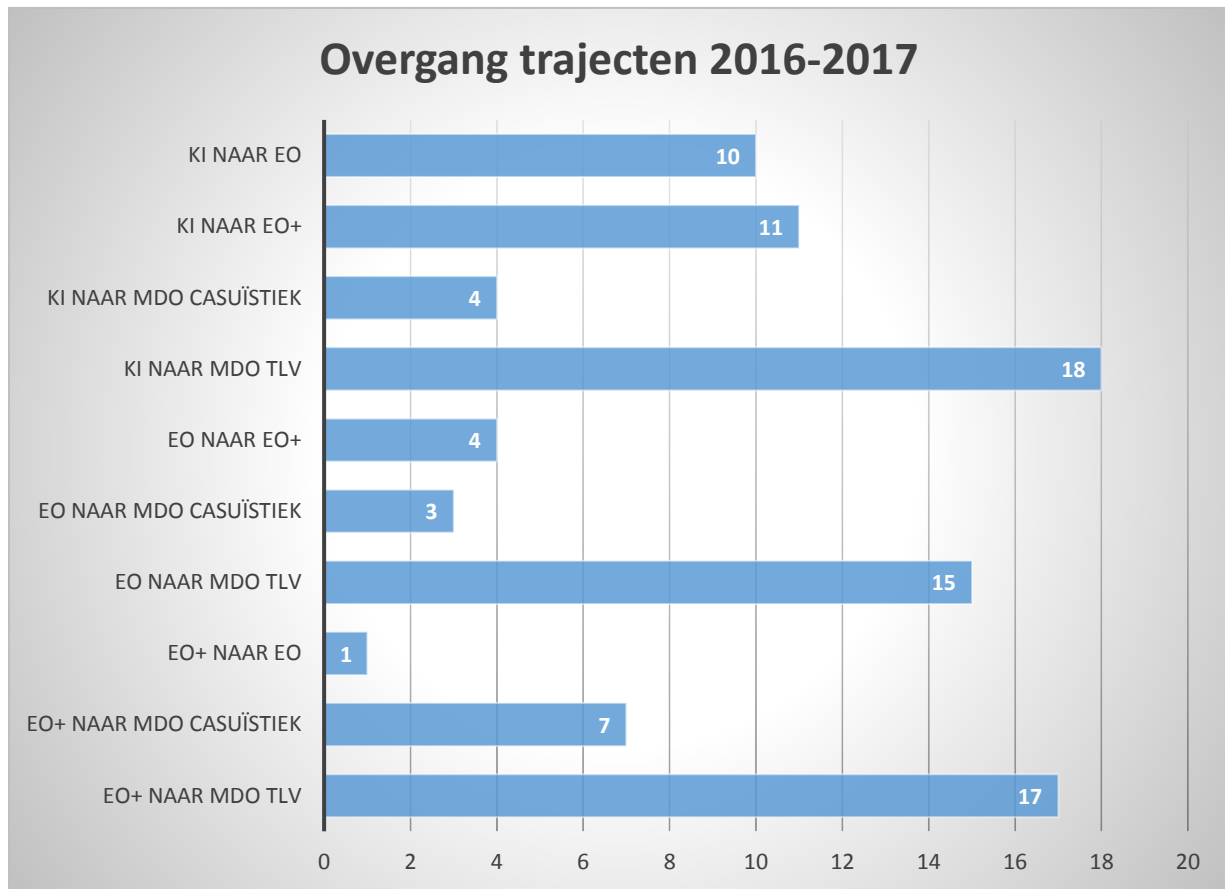

2.2.6. Trajecten 2016-2017 per wijk in percentage

Volgend jaar hopen we d.m.v Kindkans een helder beeld te kunnen geven van de verdeling van de aanvraag categorieën per wijk (gedrag, motoriek, leergebied, medisch, systeem). Nu hebben we hier onvoldoende zicht op en kunnen we alleen aannames doen. Wat wel opvalt is dat de 2 wijken met het grootste aantal kinderen (NO en NW) het minste aantal trajecten hebben.

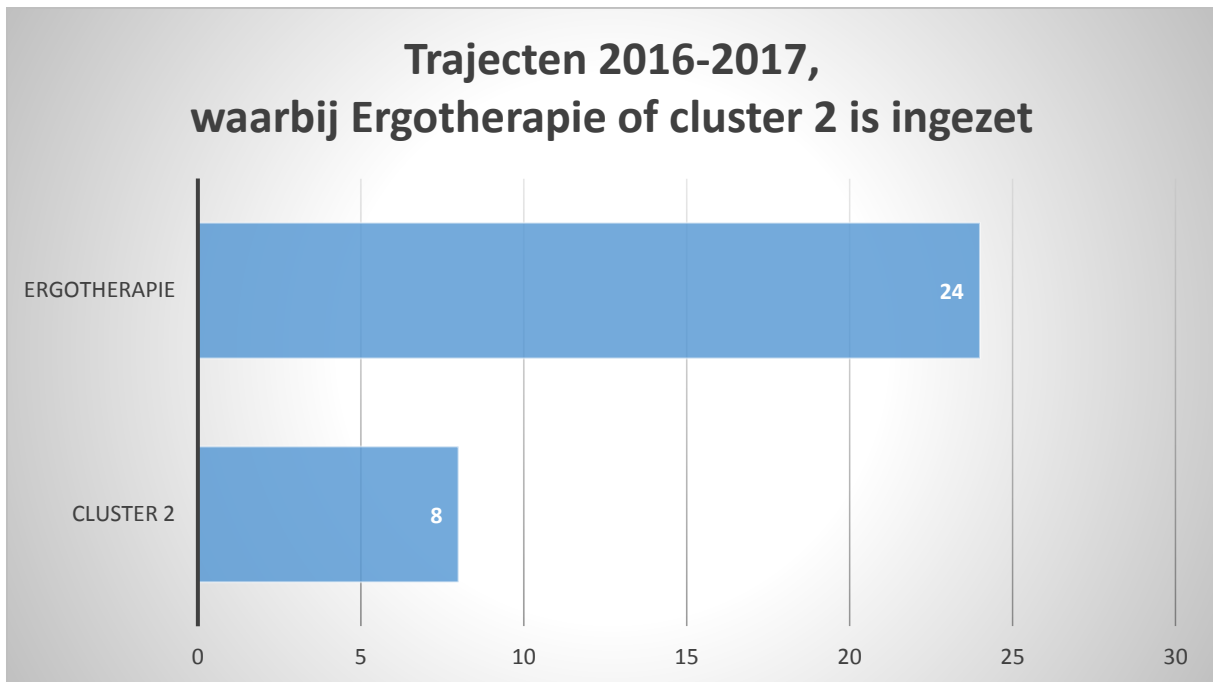
2.2.7. Overgang trajecten in 2016-2017

We zien dat voorafgaand aan een TLV afgifte in veel gevallen al een KI, EO of EO+ traject heeft plaatsgevonden. De aantallen liggen nagenoeg gelijk. Dat er ook zoveel KI trajecten overgegaan zijn in een TLV heeft te maken met de opdracht van de KI. Veelal is de vraag om met de school te onderzoeken of deze leerling op de best passende plek zit.

Bij een EO of EO+ blijkt in sommige gevallen dat de extra hulp niet het gewenste effect heeft of dat de EO+ na een aantal jaren te zijn ingezet niet langer voldoende is om de leerling op het regulier onderwijs optimaal te kunnen ondersteunen (bv Down leerlingen, laagbegaafde leerlingen, langdurend zieke leerlingen, gedragsmatig moeilijke leerlingen). De leerling wordt dan verplaatst.

2.3 Trajecten met inzet ergotherapie of cluster 2

We hebben geen vergelijkende cijfers van het vorig schooljaar om iets over deze aantallen te zeggen. In de volgende jaarrapportage kunnen we vergelijken.

2.4 Aanvragen die niet door het SWV zijn toegekend

Er zijn 8 aanvragen niet toegekend door het SWV. Het gaat hierbij om 4 aanvragen voor KI, 2 voor EO en 2 voor EO+. De redenen, dat deze aanvragen niet zijn toegekend zijn:

- Hulpvraag valt onder de basisondersteuning
- Hulpvraag valt onder de basisondersteuning en onder de expertise van Kentalis
- Hulpvraag valt onder de expertise van Kentalis. Er wordt een traject aangevraagd bij cluster 2
- Incompleet aanvraagformulier, verkeerd formulier gebruikt en het ontbreken duidelijke hulpvraag
- In de aanvraag zijn geen geëvalueerde doelen terug te vinden.

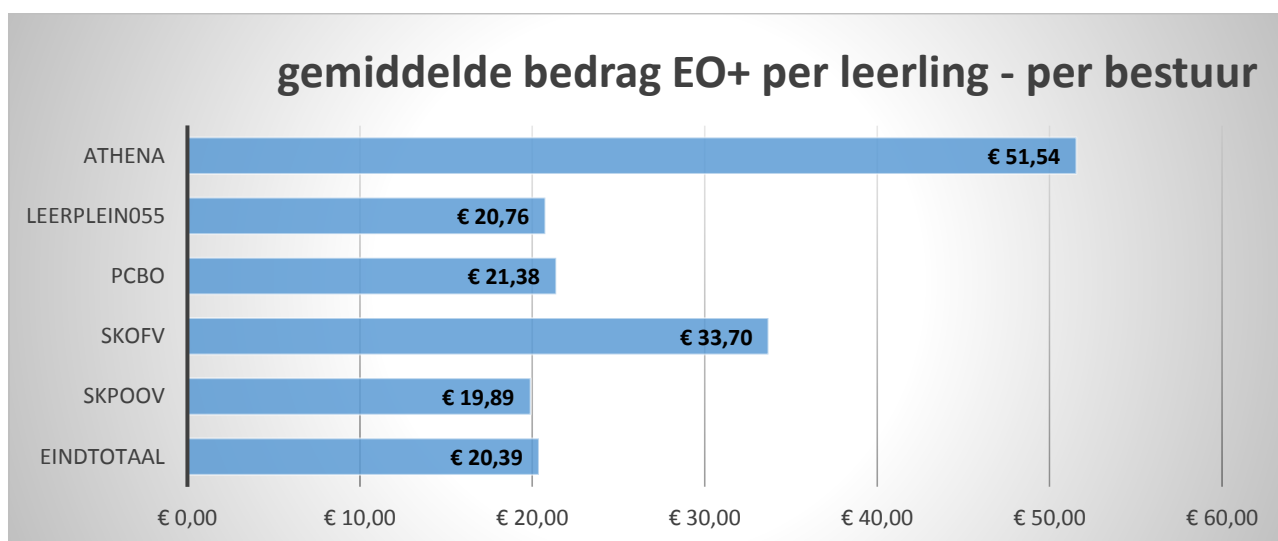
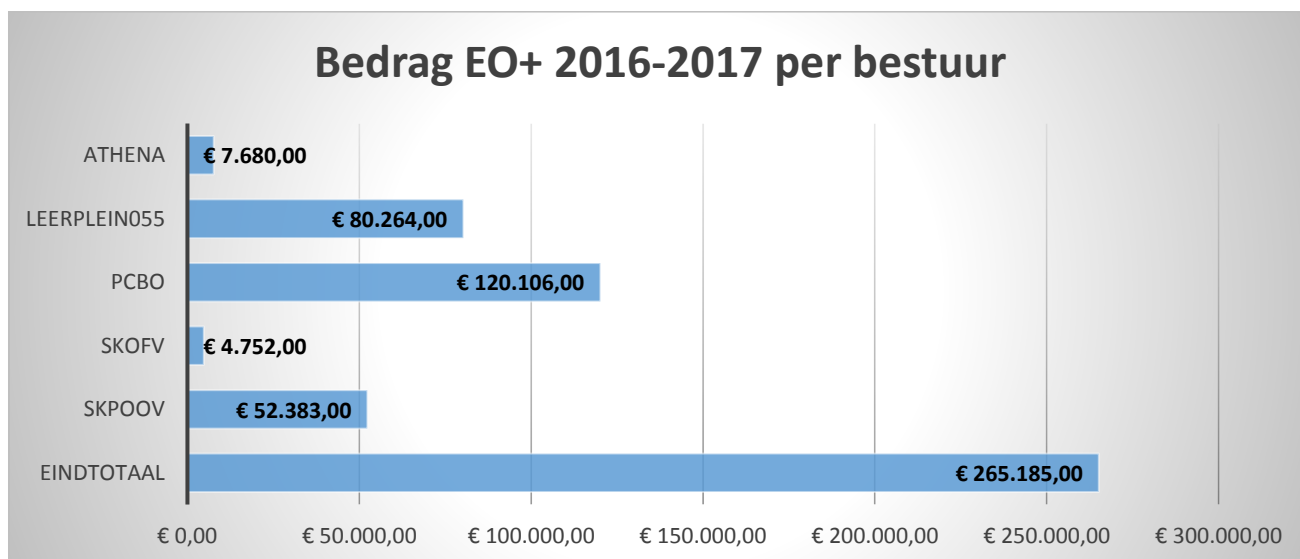
2.5 Bedragen EO+ in 2016-2017

2.5.1. Overzicht uitgegeven middelen in 2016-2017 t.o.v. begroting

Bedragen EO+ 2016-2017		
Begroting	Realisatie	overschrijding
€ 250.000,00	€ 265.185,00	€ 15.185,00

Zoals te lezen is in de tabel hebben we vorig jaar het budget overschreden. Dit had te maken met leerlingen die veel ondersteuning vroegen en daardoor meer kosten met zich mee brachten. Deze leerlingen kregen uiteindelijk een TLV of hadden deze al, maar hadden in de overbrugging naar een andere school veel ondersteuning nodig. Deels was hier het budget van het MDO voor nodig maar de kosten zijn in de wijk verrekend.

2.5.2. Overzicht beschikkingen EO+ in 2016-2017 per bestuur

Aantal trajecten: PCBO 44, Leerplein 23, SKPOOV 23, SKOFV 2, Athena 2.

Het gemiddelde gedrag dat per leerling wordt uitgegeven is bij de 3 grote besturen ongeveer gelijk ondanks dat het aantal EO+ trajecten veel groter is bij PCBO (44 t.o.v 23 bij Leerplein en SKPOOV).

Een verklaring hiervoor kan liggen in het feit dat er bij Leerplein en SKPOOV dit jaar ook geclusterde aanvragen voor een groep zijn gedaan, waar ook ruimere middelen worden toegekend omdat het om meerdere leerlingen met ondersteuningsbehoeften binnen deze groep gaat. Tevens lijkt het erop dat bij Leerplein men meer gewend is met "afwijkend" gedrag, in welke vorm dan ook, om te gaan.

2.5.3. Nadere uitwerking EO+

Voor deze analyse hebben we gerekend met de gegevens van alle EO+ trajecten die zijn afgegeven tot en met juli 2017. In totaal 105 EO+ trajecten.

Over de loopduur van het aantal EO+ trajecten kunnen we het volgende constateren: 50 % van de EO+ trajecten worden afgegeven voor een heel schooljaar (enkelen daarvan iets langer wanneer ze net voor de zomervakantie zijn opgestart).

Ruim 10 % van de EO+ trajecten worden afgegeven voor een half jaar.

Een kleine 20 % van de EO+ trajecten lopen tussen de 2 tot 4 maanden.

Ongeveer 8 % loopt tussen de 7-9 maanden.

Een klein deel, minder dan 5 % wordt afgegeven voor 4 tot 6 weken. Dit betreft veelal de leerlingen die wachten op verplaatsing.

Met betrekking tot het aantal uren per week kunnen we het volgende constateren:

50 % van de EO+ trajecten omvatten 4 tot 6 uur per week. (1 groepsaanvraag van 6 uur)

40% van de EO+ trajecten omvatten 1 tot 3 uur per week.

Ongeveer 8 % van de trajecten omvatten 7 a 8 uur per week. (Hieronder vallen ook 2 groepsaanvragen)

1 traject omvat 10 uur per week (looptijd een jaar, combinatie groepsaanvraag 8 OPP's en individuele leerling)

1 traject omvat 12,5 uur per week (looptijd 1 maand, tot verplaatsing)

In totaal zijn er 5 groepsaanvragen van respectievelijk 2, 6, 8, 8 en 10 uur.

Met betrekking tot de toekenning van personeel kunnen we het volgende constateren:

Ruim 90% van de EO+ trajecten is toegekend op basis van een onderwijsassistent.

In de ongeveer 7 % is een leerkracht (LA of LB) toegekend en in 2 casussen heeft een medewerker (onderwijsbegeleider) van het SWV de extra ondersteuning ingevuld.

Knelpunt inzet personeel:

Zeer regelmatig horen we signalen vanuit de scholen dat zij geen personeel kunnen vinden voor de inzet van specialistische handen in de klas op de beschikkingen die afgegeven worden voor EO+. Het inzetten van dit personeel is een voortdurende zoektocht naar geschikte mensen, die ook kwalitatief kunnen aansluiten bij de ondersteuningsvraag die gesteld is en in kleine aanstellingen op verschillende dagen moeten worden ingezet.

2.6. Algemene conclusie:

Het blijkt dat scholen er behoefte aan hebben dat er op korte termijn een hulpvraag beantwoord kan worden. De korte interventie beantwoordt deze vraag in de meeste gevallen voldoende. Echter we merken dat er altijd hulpvragen van scholen zijn die "urgenter" zijn en waarop school hoopt een sneller antwoord te krijgen dan waar de KI in kan voorzien. In voorkomende gevallen proberen we een passend antwoord (lees interventie) te geven waar mogelijk, maar de vragen die het oproept is of deze

“urgentie” met planmatig werken aan doelen voorkomen had kunnen worden en of het SWV eerder ingeschakeld had kunnen/moeten worden.

De afstemming op individuele onderwijsbehoeften van een leerling/groep leerlingen binnen het systeem blijkt lastig. De hulpvragen die aan het SWV worden gesteld zijn nog vaak gericht op de zichtbare uitingen van een individuele leerling (bv. werkhouding, gedrag) en minder op de interactie tussen leerling, leerkracht en groep. In de begeleidingstrajecten vanuit het SWV wordt wel steeds breder gekeken naar het systeem waarbinnen de leerling functioneert. Knelpunt hierbij is dat een aantal scholen nog andere verwachtingen van de SWV medewerkers hebben en vooral directe hulp aan het kind verwachten, waardoor ze vaak ook minder open staan voor feedback op het bredere systeem (leerkracht, groep, school).

Tussen de 3 grote besturen zijn er verschillen in de basisondersteuning en de aansturing van de scholen op kwaliteit. Dit vraagt vanuit de wijk constante afstemming met de betreffende besturen. Doordat er in elk bestuur inmiddels een aanspreekpunt/contactpersoon is, is dit het afgelopen jaar gemakkelijker geworden en hebben we in een aantal situaties passender kunnen toekennen in afstemming met de besturen.

Scholen weten de weg te vinden naar het SWV te vinden steeds beter de hulpvraag op de juiste plek te leggen, zodat vragen voor het bestuur en SWV ook daar gesteld worden waar ze horen. We signaleren dat het nog niet voor alle scholen duidelijk is welke vraag op welke plek gesteld moet worden en zien dat er nog wel eens sprake is van “problematisering” of calculerend gedrag. Het is van belang dat het SWV en bestuur elkaar hierin opzoeken om af te stemmen en juist toe te kennen.

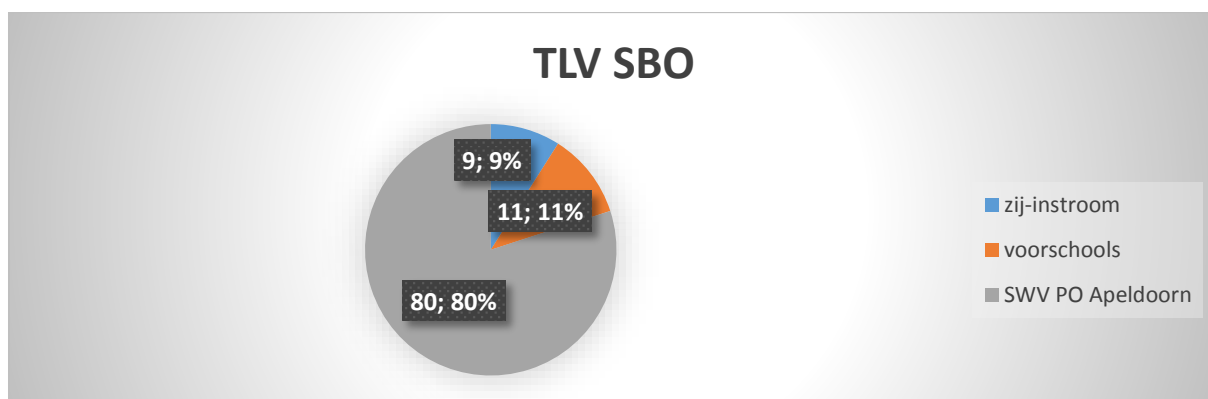
Het knelpunt inzetten van personeel op EO+ middelen heeft de aandacht van het MT en is ook een bespreekpunt in de bestuursgesprekken met de individuele besturen en in de bestuursvergadering van het SWV.

MDO

3.1 Afgifte Toelaatbaarheidsverklaringen in het schooljaar 2017-2018

3.1.1 Toelaatbaarheidsverklaringen voor het SBO

Het MDO heeft in het schooljaar 2017-2018 in totaal 105 toelaatbaarheidsverklaringen afgegeven voor het SBO.

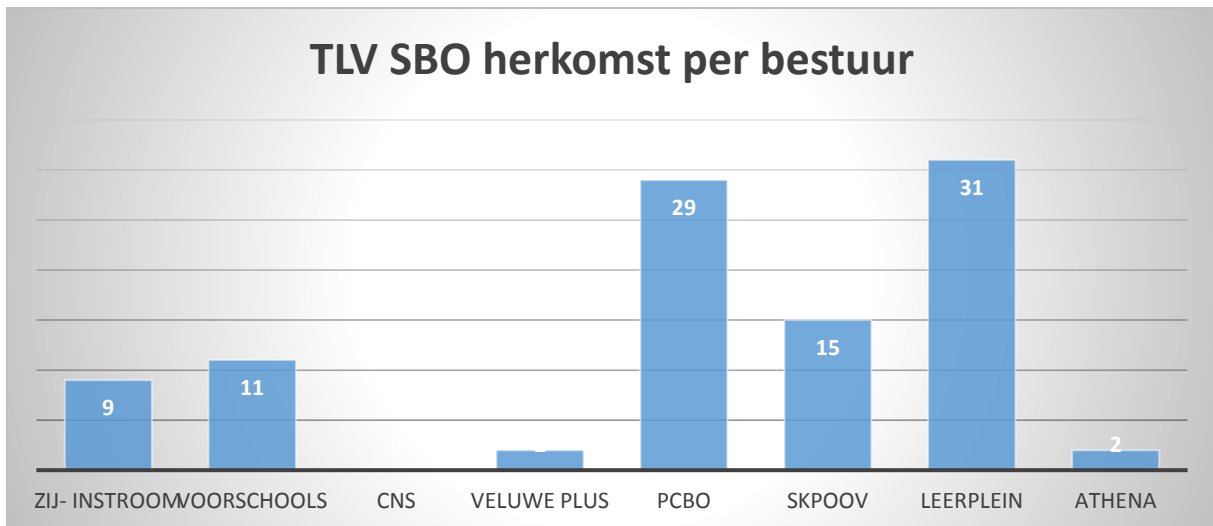

In onderstaande grafiek is af te lezen hoeveel leerlingen er van deze 105 leerlingen afkomstig waren uit voorschoolse instanties, uit zij-instroom of vanuit ons eigen Samenwerkingsverband. Daarnaast is er voor 10 leerlingen een TLV afgegeven om hun periode van onderwijs binnen het SBO te vervolgen en 5 leerlingen hebben een TLV van ons samenwerkingsverband gekregen maar vallen onder het grensverkeer en worden dus bekostigd door een ander samenwerkingsverband.

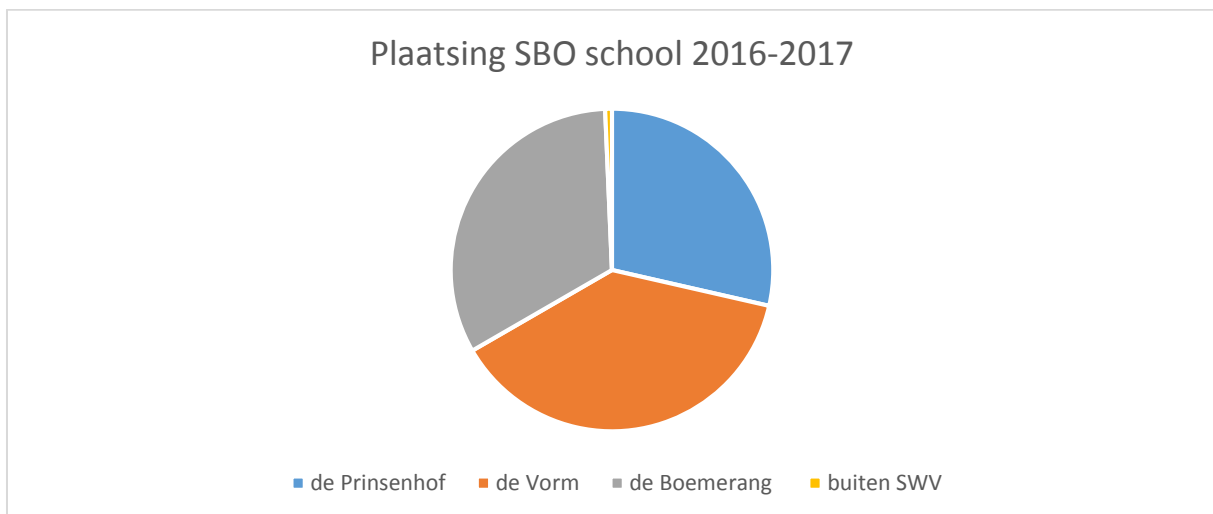
Ten opzicht van het vorige schooljaar is er opnieuw een stijging zichtbaar van het aantal toelaatbaarheidsverklaringen SBO. In het schooljaar 2014-2015 zijn er 61 toelaatbaarheidsverklaringen afgegeven en in 2015-2016 waren dat er 83. Het aantal aanvragen uit de wijk is met 11 procent gestegen ten opzichte van het vorige schooljaar.

	Schooljaar 2014 - 2015	Schooljaar 2015 - 2016	Schooljaar 2016 - 2017
TLV	61	83	105
Voorschools	23%	20%	11 %
Zij instroom	21%	11%	9 %
SWV Passend Onderwijs Apeldoorn PO	56%	69%	80 %

De leerlingen die een toelaatbaarheidsverklaring kregen, waren afkomstig uit scholen van verschillende besturen. In de grafiek hieronder is af te lezen hoe groot het aantal gehonoreerde aanvragen was per bestuur.

Ouders hebben na afgifte van de TLV de mogelijkheid om binnen Apeldoorn te kiezen uit drie SBO scholen. In 1 geval kozen ouders voor plaatsing op een SBO school buiten SWV Apeldoorn.

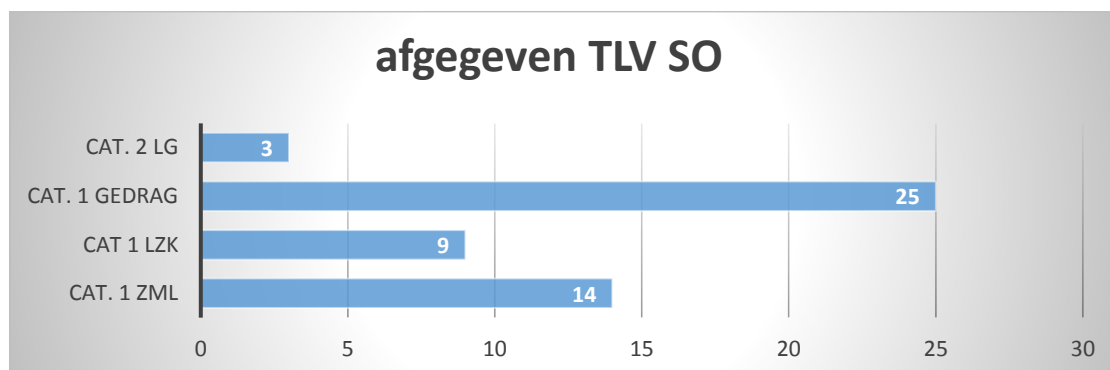

Opmerking: Er wordt meer gekozen voor een SBO in de buurt en denominatie lijkt minder een rol te spelen bij de keuze van de SBO school.

3.1.2 Toelaatbaarheidsverklaringen voor het SO

Voor het SO zijn in het schooljaar 2016-2017 in totaal 70 toelaatbaarheidsverklaringen afgegeven waarvan 12 verlengingen TLV SO en 58 nieuwe toelaatbaarheidsverklaringen voor het SO.

In de grafiek hieronder is af te lezen voor welk type onderwijs er is gearrangeerd.

Ten opzicht van het vorige schooljaar is een stijging van het aantal toelaatbaarheidsverklaringen SO zichtbaar. In het schooljaar 2014-2015 zijn er 47 toelaatbaarheidsverklaringen afgegeven en in 2015-2016 waren dat er 41.

Er is een daling te zien van het aantal leerlingen uit het SBO waarvoor een TLV SO is aangevraagd. Vorig jaar waren dat 12 leerlingen en dit jaar 7 leerlingen. De leerlingen die van SBO scholen naar het SO gingen zijn afkomstig uit alle drie de SBO scholen:

De Prinsenhof : 2

Een leerling kreeg een TLV voor cluster 3 onderwijs i.v.m. laag leerrendement. De andere leerling kreeg een TLV omdat deze na dagbehandeling meer ondersteuning nodig had dan in de school geboden kon worden.

De Vorm: 3

Twee leerlingen van de Vorm kregen een TLV voor leerlingen met een laag leerrendement. De andere leerling is uitgestroomd naar De Ambelt.

De Boemerang: 2

Vanuit de Boemerang stroomden er twee leerlingen uit naar ZML onderwijs.

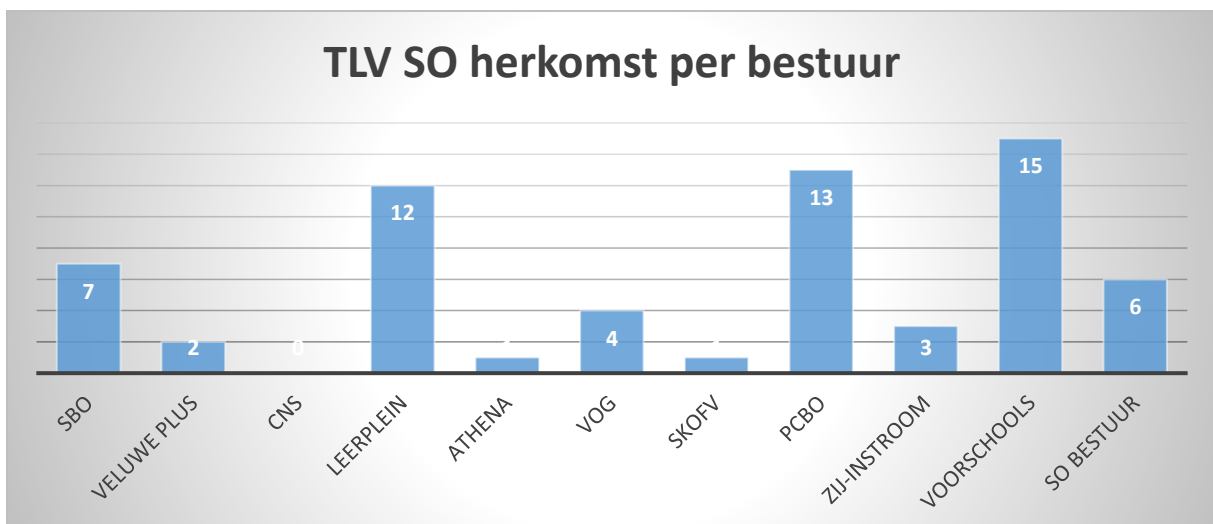
	Schooljaar 2014 - 2015	Schooljaar 2015 - 2016	Schooljaar 2016-2017
TLV	47	41	58
Voorschools	28%	27%	25,9 %
SO SO	26%	0 %	3,4 %
SBO SO	20%	27%	12,1 %
SWV Passend Onderwijs Apeldoorn PO extern	24%	39%	53,4%

	Schooljaar 2014 - 2015	Schooljaar 2015 - 2016	Schooljaar 2016- 2017
TLV	47	41	58
CI 3 ZML MG	14	19	21
CI 3 LG LZK MG	8	10	12
CI 4	23	12	25

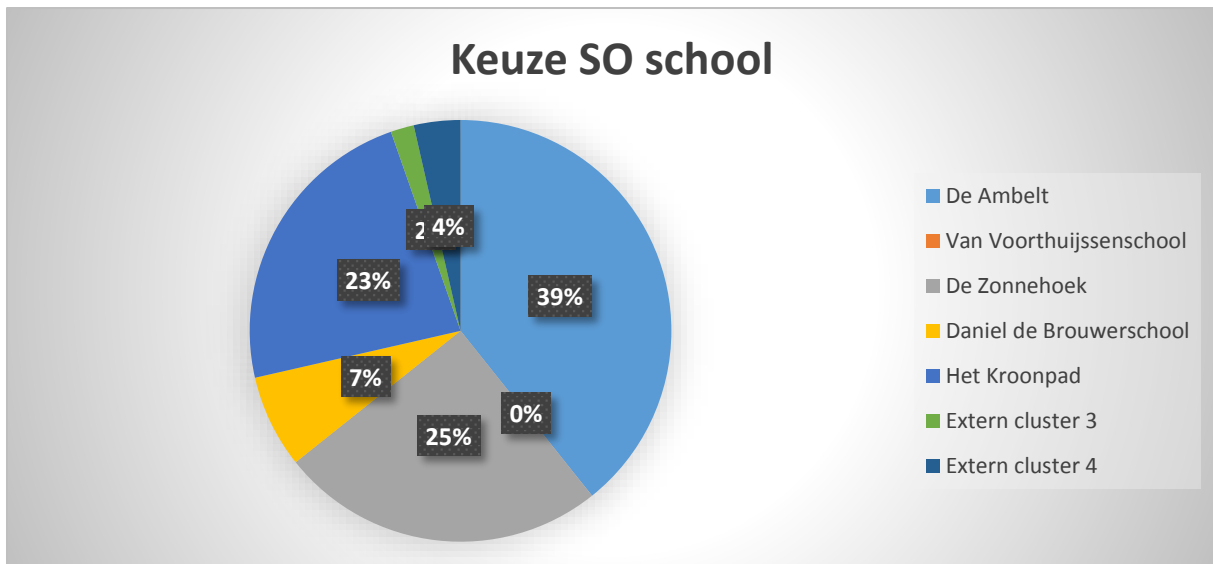
In de grafiek hierboven is in kaart gebracht voor welk SO type er is gearrangeerd. Er is een substantiële stijging te zien van het totaal aantal toelaatbaarheidsverklaringen ten opzichte van schooljaar 2015- 2016.

Ten opzichte van schooljaar 2014- 2015 is het aantal toelaatbaarheidsverklaringen voor kinderen die meer gedragsondersteuning nodig hebben ongeveer gelijk gebleven, echter in vergelijking tot het vorige schooljaar is er een verdubbeling te zien van het aantal toelaatbaarheidsverklaringen. Volgens de teldatum van 1 oktober is het aantal leerlingen in SO gedrag in 2014, 2015 op hetzelfde niveau als in 2017, zie hiervoor blz 7.

Net als bij de toelaatbaarheidsverklaringen voor het SBO is de herkomst van deze leerlingen in kaart gebracht. In de grafiek hieronder is te zien vanuit welk bestuur de leerlingen afkomstig zijn.

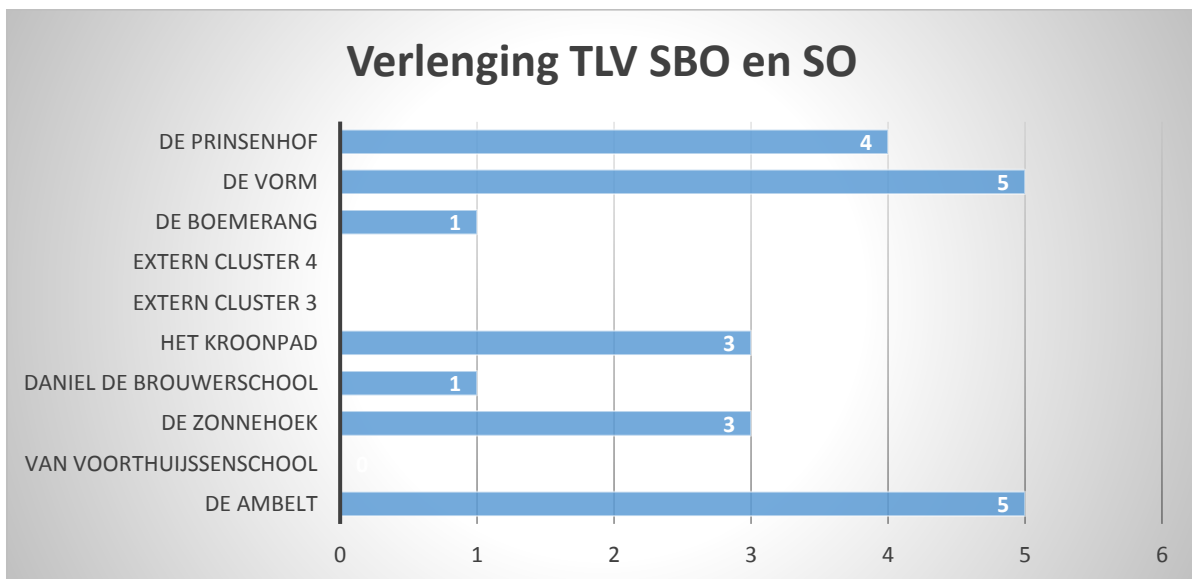

In onderstaande grafiek is te zien waar kinderen zijn ingeschreven na afgifte van de TLV.

3.2 Verlenging TLV schooljaar 2016-2017

In het schooljaar 2016 -2017 heeft het MDO de leerlingen die al onderwijs volgden in het SO en in het SBO waarvan de toelaatbaarheidsverklaring per 1 augustus 2017 zou aflopen besproken. In totaal zijn er 22 toelaatbaarheidsverklaringen verlengd voor zittende leerlingen in het SO en SBO . Onderstaande grafiek laat de herkomst van de leerlingen zien.

3.3 Inzet budget Extra Ondersteuning +vanuit het MDO

Het MDO heeft de mogelijkheid om extra ondersteuning + middelen toe te kennen voor zeer complexe leerlingen die besproken worden in het MDO+ of bij MDO casuïstiek. Bij een casuïstiek bespreking gaat het meestal om een leerling die ondersteuning krijgt op een basisschool in plaats van een TLV voor SBO of SO. De SBO en SO scholen vragen soms om extra ondersteuning als een leerling niet opgevangen kan worden in de eigen school en waar een verplaatsing niet gewenst is. Het MDO heeft hier in het schooljaar 2016-2017 een budget voor van € 110.000.

Overzicht uitgegeven middelen in 2016-2017 t.o.v. begroting

Bedragen EO+ 2016-2017		
Begroting	Realisatie	Onderschrijding
€ 110.000	83.272,32	€ 26.727,68

Het is tussen de wijk en het MDO soms lastig te bepalen welke leerlingen uit welk budget betaald moeten worden. Hierover zijn nieuwe afspraken gemaakt voor het schooljaar 2017-2018.

3.4 Trends MDO schooljaar 2016- 2017

Zoals in voorgaande jaren worden alle dossiers van de aangemelde leerlingen voor bespreking binnen het MDO (Multi Disciplinair Overleg) ; voorschools, via zij-instroom, verhuizing en vanuit onze reguliere basis- en speciaal basisonderwijs scholen geanalyseerd om trends te ontdekken in de aanmeldingen.

Trends die een aanwijzing kunnen opleveren om het onderwijs te verbeteren, aan te passen of om te kunnen constateren dat het onderwijs zo optimaal mogelijk functioneert maar de betreffende leerling(en) meer onderwijszorg nodig hebben dan de school of collega-school kan bieden.

De analyse heeft zich ook nu gericht op kindfactoren, schoolfactoren en overige factoren waaronder bijvoorbeeld verschil van visie tussen ouders en school.

Kind factoren:

In vergelijking tot vorig jaar hebben de meeste aangemelde leerlingen ook nu een vraag met betrekking tot een laag/ lager leerrendement. De leerlingen met een vraag rondom naar buiten gericht gedrag zijn dit jaar groter in aantal en is de op 1 na meest voorgelegde vraag. De leerlingen met een vraag met betrekking tot ADHD en ASS zijn ongeveer gelijk gebleven.

Het aantal medische vragen steeg ten opzichte van vorig jaar.

Wanneer er wordt gekeken naar factoren bij de aangemelde kinderen ziet het MDO, in volgorde van meest voorkomende vragen, de volgende trends:

- Kinderen met een laag leerrendement
- Naar buiten gericht gedrag
- Kinderen met ASS gediagnosticeerd dan wel ASS gerelateerde ondersteuningsvragen
- Medische problematiek
- Kinderen met ADHD gediagnosticeerd dan wel ADHD gerelateerde ondersteuningsvragen
- Kinderen met spraak/ taalproblematiek
- Vragen rondom procesdiagnostiek
- Disharmonisch intelligentieprofiel
- Kinderen die overvraagd zijn
- Aandacht en concentratieproblematiek
- Vragen rondom het systeem waarin het kind leeft
- Vragen rondom hechting
- Kinderen die emotioneel te jong zijn om het onderwijs passend bij de kalenderleeftijd te kunnen volgen
- Vragen rondom combinatie onderwijs en zorg
- Vragen die voortkomen uit communicatie met de school
- Kinderen met een leerstoornis

Daarnaast waren er nog vragen betreffend trauma, angst, procesdiagnostiek en meerbegaafdheid.

Er is een afname zichtbaar van vragen die betrekking hebben op de communicatie tussen ouders en school.

Schoolfactoren:

Bij enkele aanmeldingen bleken ouders en school dusdanig van mening en visie te verschillen dat onderwijs bieden aan de leerling niet langer gewenst was.

In die voorkomende gevallen is gekozen of om te zoeken naar een andere reguliere basisschool of een afgifte van een TLV SBO omdat dit na goed overleg de meest geschikte oplossing bleek te zijn.

Bij enkele aanmeldingen bleken scholen minder goed in staat de grenzen van de mogelijkheden goed en vroegtijdig kenbaar te maken.

Overige factoren:

Door middel van extra inzet vanuit zorg zijn ook dit jaar verschillende kinderen succesvol in het regulier onderwijs of SBO ingestroomd. Deze kinderen ontvingen al voorschools hulpverlening vanuit de zorg.

Algemene opmerking:

In de maanden mei tot en met juli ontstond een opnieuw een sterke toename van aanmeldingen bij het MDO. Voor kinderen en ouders ervaren wij dit als een ongewenste situatie en leidt dit tot onzekerheid bij hen over waar hun kind na de zomervakantie onderwijs kan gaan volgen.

Wanneer we kijken naar de doelstellingen van het Samenwerkingsverband zoals verwoord in het Ondersteuningsplan 2014- 2018 zien we dat de doelstelling terugdringen plaatsingen SBO en SO dit schooljaar niet is behaald.

We zien ook dat de doelstelling; van curatief naar preventief werken, bij de leerlingen aangemeld bij het MDO, verbeterd kan worden.

Vanuit het MDO kunnen we geen uitspraak doen of de basisondersteuning van de scholen versterkt is ten opzichte van de voorgaande jaren.

Alle adviezen, zoals ze werden geformuleerd door het MDO zijn positief overgenomen in de Commissie voor Toelaatbaarheidsverklaring.

Conclusie:

- Er zijn scholen die geen of weinig aanmeldingen doen bij het MDO.
- In het merendeel van de besprekingen in het MDO is er sprake van curatief handelen op de scholen in plaats van preventief
- Er kan winst behaald worden als de aanwezige expertise binnen het SWV meer gedeeld en vergroot wordt

Aanbevelingen vanuit MDO:

- Het verkorten van de tijd tussen toekenning EO+ en/ of lichte middelen en de daadwerkelijke inzet van medewerkers in de school
- Versterken van planmatig en preventief handelen
- Delen van de succesfactoren in het kader van planmatig en preventief handelen
- Het kritisch met elkaar beschouwen van de inzet van de eigen medewerkers in relatie tot de tijdsinzet en het eigenaarschap van de scholen
- Het onderzoeken van de succesfactoren van scholen die geen of weinig aanvragen bij het MDO doen
- Het stimuleren van leren van elkaar op de scholen en tussen de medewerkers
- Het meer preventief inzetten van medewerkers vanuit zorg in het onderwijs. De aanwezige mogelijkheden lijken niet altijd benut te worden en bekend te zijn
- Het verkorten van de wachttijden in de zorg (onderzoek en diagnostiek en ambulante inzet)
- Het verkorten van de wachttijd voor kinderen die aangewezen zijn op dagbehandeling in combinatie met onderwijs

- Het verkennen van de mogelijkheden om binnen de gemeente Apeldoorn mogelijkheden te bieden voor kinderen die nu nog buiten de gemeente een combinatie van onderwijs en behandeling volgen

Kentalis

In het MT groot neemt een afdelingsdirecteur van Kentalis deel aan de vergaderingen. Het team van onderwijsbegeleiders Kentalis bestaat het schooljaar '16-'17 uit 5 medewerkers die het kernteam vormen, waarvan 1 medewerker een coördinerende taak heeft voor enerzijds het team Kentalis en anderzijds voor de medewerkers van het samenwerkingsverband, waaronder deelname aan het MDO en werkgroepen.

Het team bestaat uit 4 ambulante begeleiders en 1 leerkrachtondersteuner. De ambulante begeleiders zijn verdeeld over de 4 wijkteams en nemen deel aan de wijkteamoverleggen die plaatsvinden.

Het kernteam is dit schooljaar (tijdelijk) aangevuld met een ambulante begeleider met veel expertise op het gebied van doof/slechthorendheid.

Om het kernteam bestaat een flexibele schil aan medewerkers die veelal ingezet worden voor de aanvragen voor Korte Interventie. De voorkeur betreft het om het kernteam alle vragen vanuit Apeldoorn te laten uitvoeren.

Het kernteam onderwijsbegeleiders Kentalis nemen ook deel aan de nascholing die door het Samenwerkingsverband wordt geïnitieerd.

In januari '17 hebben medewerkers van de Intensieve Taalklassen (ITK) Apeldoorn in samenwerking met de IJsselgroep, Pento en Kentalis een VVE-informatieavond georganiseerd over TOS. Deze avond was bedoeld voor peuterspeelzaal medewerkers en leerkrachten voor de groepen 1 en 2 van scholen met een intensieve taalklas. Respons op de avond was groot en de avond werd succesvol ontvangen door de deelnemers.

Kentalis wordt als samenwerkingspartner in Apeldoorn steeds beter gevonden. We zien dit schooljaar een toename van het aantal aanmeldingen voor een arrangement cluster 2 en de aanvragen voor een Korte Interventie nemen ook toe.

Op 31 mei jl. is de intentieverklaring en overeenkomst ondertekend door Ria Vrolijk (MT lid, gemandateerd vanuit bestuur SWV) vanuit het Samenwerkingsverband en Jan Middel als vertegenwoordiger van het bestuur van Kentalis.

Hiermee is de intentie uitgesproken om intensief samen te werken in het kader van Passend Onderwijs waarbij beide partijen streven naar kwalitatief hoogwaardig onderwijs vanuit verantwoordelijkheid van beide partijen en dat te doen zo thuis nabij mogelijk.

Beide partijen zetten zich in voor een passende onderwijsplek voor leerlingen met een auditieve en/of communicatieve problematiek en stellen hun expertise beschikbaar om gezamenlijk te komen tot passende oplossingen; in het belang van leerlingen goed onderwijs te organiseren.

Samen met het Samenwerkingsverband staan we voor de maatschappelijke taak en opdracht om een passend onderwijsaanbod te creëren in Apeldoorn.

In het kader van een passend onderwijsaanbod voor kinderen met een intensieve onderwijsbehoefte heeft er voor de zomervakantie een oriënterend gesprek plaatsgevonden met vertegenwoordigers van Kentalis (dr. Bosschool Arnhem en Enkschool Zwolle) en een school vanuit de stichting PCBO Apeldoorn. De intentie is uitgesproken om deze gesprekken een vervolg te geven in het schooljaar '17-'18 en te komen tot intensieve samenwerking voor kinderen met een intensieve cluster 2 onderwijsbehoefte.

Kentalis is het schooljaar '16-'17 gestart met een organisatieverandering. Dit heeft ondermeer als gevolg gehad dat de 4 regio's van Kentalis (Noord, Oost, Zuid, West) niet meer aan zet zijn. De organisatie is nu ingericht in kleinere gebieden waarbij de afdelingsdirecteuren onderwijs en unitmanagers zorg de opdracht hebben gekregen om de gebieden in te richten.

De functie van regiodirecteur is per 1 juli '17 opgeheven. De afdelingsdirecteur die participeert in MT groot zal taken van de regiodirecteur overgedragen krijgen in het schooljaar '17-'18.

Arrangementen per kwartaal:

4^e kwartaal 2016

Lichte en medium arrangementen	31
Nazorg	12
Korte interventie	10

1^e kwartaal 2017

Lichte en medium arrangementen	5
Korte interventie	23

2^e kwartaal 2017

Lichte en medium arrangementen	7
Nazorg	1
Korte interventie	18

De arrangementen vanuit Kentalis zijn vanaf het 4^e kwartaal 2016 geregistreerd in de kwartaalrapportages van het SWV.

Tot slot

Dit jaarverslag over het schooljaar 2015-2016 geeft een kwantitatieve en kwalitatieve weergave van de activiteiten van het SWV. De scholen en het SWV werken bij voortdurende aan het verzorgen en verbeteren van goed kwalitatief onderwijs, waarbinnen Passend Onderwijs vorm wordt gegeven. Passend Onderwijs kent nu 3 schooljaren (2014-2015, 2015-2016 en 2016-2017), waarop het MT kan terugblikken en kan het MT zien hoe Passend Onderwijs zich ontwikkelt in de praktijk.

Naar aanleiding van de opgedane ervaringen ziet het MT, dat de basisscholen verschillend zijn in de kwaliteit van de basisondersteuning en dat dit afhankelijk is van factoren, zoals de kwaliteit en continuïteit van personeel, de mening van personeel en een school over wat te realiseren valt in een groep, het nog regelmatig denken in wat een leerling niet kan in plaats van wat wel kan, dat er grenzen zitten in wat er in een groep geboden kan worden en de populatie van de leerlingen. Daarnaast vergt het bedenken van werkbare aanpassingen of de inzet van lichte en extra ondersteuning om positief handelingsgericht te werken, nog de nodige ontwikkeling.

Bij het SWV zijn in de Wijk KI de meest gevraagde trajecten. Het MT ziet dat de ondersteuningsvraag heel divers is, maar dat de meeste vragen worden gesteld op het gebied van werkhouding, motivatie, sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag. Daarnaast is er een stijging van de EO+ trajecten.

Er is sprake van een toename van de aanvragen bij het SWV en een toename van de afgifte van TLV's. Er vindt steeds meer afstemming plaats tussen de toekenning van de lichte middelen in een aantal besturen ten opzichte van de aanvragen extra ondersteuning +. Er zijn veel signalen van scholen, dat de zoektocht naar personeel voor (specialistische) handen in de klas een knelpunt is.

De conclusies en aanbevelingen uit dit jaarverslag worden meegenomen in de continue ontwikkeling en verbetering van het Passend Onderwijs PO in Apeldoorn. Dit gebeurt op verschillende terreinen, de werkwijze en ontwikkeling van onze interne organisatie, de gesprekken met de individuele besturen en het bestuur van het SWV. Daarnaast worden, indien van toepassing, conclusies en aanbevelingen in de overleggen met het CJG, de gemeente Apeldoorn, werkgroepen en het OOGO met de Gemeente meegenomen.